

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

2023

Jan Šulc

POLICEJNÍ AKADEMIE ČESKÉ REPUBLIKY V PRAZE

Fakulta bezpečnostně právní

Katedra policejních činností

**Antikonfliktní tým a jiné komunikační složky
v Evropě**

Bakalářská práce

Anti-conflict team and other communication components in Europe

Bachelor thesis

VEDOUCÍ PRÁCE

pplk. PhDr. Mgr. Bc. Koryčanský Martin DiS., MBA

AUTOR PRÁCE

Jan Šulc

PRAHA

2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že předložená práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použité literatury.

V Mladé Boleslavi, dne 10. 3. 2023

Jan Šulc

Poděkování

Rád bych poděkoval vedoucímu mé bakalářské práce pplk. PhDr. Martinu Koryčanskému za odborné vedení práce a cenné podněty při jejím vypracování. Dále bych chtěl poděkovat všem respondentům, kteří se podíleli na vypracování dotazníku v rámci výzkumu a poté jmenovitě pprap. Nele Musálkové z Pohotovostní motorizované jednotky 1. oddělení města Prahy a por. Mgr. Zdeňku Mazalovi za poskytnutí podrobnějších informací v rámci samotného rozhovoru.

Anotace

Tato bakalářská práce se zabývá Antikonfliktním týmem Policie České republiky a jeho působením v rámci bezpečnostních opatření. V úvodní části práce jsou uvedeny definice základních pojmů a popsán vznik, historie a vývoj samotného AKT v ČR spojený se strukturou Ředitelství služby pořádkové policie. Dále je zde uvedena problematika činnosti AKT a jejich samotný úkol v rámci bezpečnostních opatření, spolupráce s ostatními evropskými zeměmi v tomto směru, výzbroj a výstroj členů a jejich samotný profil. Praktická část této práce se skládá z vyhodnocení dotazníkového šetření mezi příslušníky Policie České republiky v návaznosti na jejich pohled na samotný koncept AKT a jejich poznatky na fungování týmu z praktického výkonu. Práce také obsahuje rozhovor se členy AKT za účelem získání podrobnějších informací. Vyhodnocením získaných informací byla shrnuta činnost AKT z pohledu policistů a navržena řešení ke zvýšení efektivity na bezpečnostních opatřeních.

Klíčová slova

Antikonfliktní tým, konflikt, komunikace, bezpečnostní opatření, Policie České republiky, mezinárodní spolupráce

Annotation

This bachelor's thesis deals with the Anti-Conflict Team of the Police of the Czech Republic and its activities within the framework of security measures. In the introductory part of the thesis, definitions of basic terms are given and the origin, history and development of the ACP itself in the Czech Republic connected with the structure of the Directorate of the Riot Police Service is described. Furthermore, the issues of the activities of the ACP and their actual task within the framework of security measures, cooperation with other European countries in this direction, the armament and equipment of the members and their actual profile are presented. The practical part of this thesis consists of the evaluation of a questionnaire survey among the members of the Police of the Czech Republic in relation to their view on the concept of the ACP itself and their knowledge of the functioning of the team from practical performance. The thesis also includes an interview with members of the ACP in order to obtain more detailed information. By evaluating the information obtained, the activities of the ACP were summarized from the perspective of police officers and solutions were proposed to increase the effectiveness of security measures.

Keywords

Anti-conflict team, conflict, communication, security measures, Police of the Czech Republic, international cooperation

Obsah

Úvod.....	7
1. Základní pojmy, vznik a vývoj AKT	8
1.1. Vymezení základních pojmů	8
1.2. Vznik AKT v ČR.....	10
1.3. Historie a vývoj AKT v ČR.....	12
2. Struktura ŘSPP	16
2.1. Odbor metodiky, koordinace a podpory výkonu služby	17
3. Problematika činnosti AKT.....	22
3.1. Úkoly AKT	22
4. Pojem AKT	24
5. Spolupráce PČR v oblasti AKT s jinými evropskými zeměmi	25
5.1. AKT v jiných evropských zemích	27
5.2. Vznik AKT na Ukrajině	29
6. Člen AKT	31
7. Výzbroj a výstroj členů AKT.....	32
8. Průzkum	35
8.1. Způsob průzkumu	35
8.2. Vyhodnocení dotazníku	35
8.3. Rozhovor se členem AKT	43
8.4. Vyhodnocení dat.....	44
9. Řízený rozhovor	46
10. Závěr	49
11. Seznam použité literatury	51

Úvod

V České republice, stejně jako zejména v rozvojovějších zemích či zemích východního bloku, byly ještě do nedávna policejní složky chápány jen jako represivní. Tématem této bakalářské práce je představení činnosti naopak nerepresivní složky policie, kterou je Antikonfliktní tým, který se svou činností zasloužil, aby policejní sbor nebyl nadále vnímán jen jako nepřítel, který tvrdě zasahuje až po vzniku konfliktu, ale jako komunikační protějšek, díky kterému lze právě konfliktům předcházet.

„V demokratickém státě musí policie, která je nositelkou mocenské síly a ze které vychází veškerá státní moc, učinit své konání transparentnější. Současně musí policie, která chce brát každého jednotlivce vážně, být v neustálém dialogu s občanem. Bez blízkosti k občanovi by ve svých cílech a hodnotách rychle osaměla a byla by ohrožena zneužitím politickými nebo společenskými silami.“¹

V teoretické části této práce byla provedena rešerše odborných publikací na toto téma, která mapuje samotný důvod vzniku Antikonfliktního týmu, jeho historii, jeho vývoj a jeho zařazení ve struktuře policejního sboru. Dále je představena spolupráce s ostatními Evropskými zeměmi v tomto ohledu a současná vybavenost příslušníků zařazených v této komunikační složce.

Tato práce si klade za cíl představit samotný důvod vzniku Antikonfliktního týmu Policie České republiky a popsat jeho vývoj od vzniku až do jeho současné podoby, prosazení jeho koncepce a mezinárodní spolupráci v této rovině. V praktické části je cílem zhodnotit činnost AKT a jeho přínos ve fungování policie v rámci bezpečnostních opatření v očích samotných policistů. Na základě zjištěných skutečností jsou také navržena opatření ke zlepšení fungování AKT.

¹ KORYČANSKÝ, časopis Policista č.4, 2010, s 46

1. Základní pojmy, vznik a vývoj AKT

1.1. Vymezení základních pojmů

Konflikt

Konflikt lze definovat jako situaci, kdy dochází ke střetu zájmů, názorů nebo potřeb mezi dvěma nebo více stranami, přičemž každá strana má tendenci hájit své zájmy a bránit je proti zájmům druhé strany. Konflikt může mít různou intenzitu a může se projevovat verbálně i fyzicky.

Konflikty mezi lidmi vždy byly, jsou a nepochybně budou součástí běžného života každého z nás. Ať chceme nebo nechceme, ke konfliktům mezi lidmi dochází neustále. Budeme-li se bavit o konfliktech, vznikajících při běžné komunikaci, při běžných životních situacích, většinou se bude jednat o konflikty v mezích společenské normy. Takové konflikty se však mohou velmi snadno transformovat do stavu, kdy lidé stojící proti sobě v dané situaci neunesou konflikt psychicky a uchýlí se i k fyzickému násilí.

Podle počtu zúčastněných osob je konflikt možné rozdělit do čtyř skupin:

- I. intrapersonální konflikty – vnitřní, osobní konflikty jedné osoby
- II. interpersonální konflikty – konflikty mezi dvěma lidmi
- III. skupinové konflikty – konflikty, které existují uvnitř dané skupiny lidí
- IV. mezi skupinové konflikty – konflikty mezi dvěma skupinami lidí

Členové AKT se nejčastěji setkávají s II. a IV. skupinou konfliktů, nicméně v malé míře se samozřejmě mohou setkat i s ostatními skupinami.

Vynecháme-li na malý moment AKT k lepšímu pochopení pojmu konflikt, avšak zůstaneme-li u vysvětlení z prostředí policie, můžeme uvést příklad konfliktu mezi tzv. obyčejným policistou vykonávajícím dohled nad BESIP a občanem. Toto může být situace, kdy policista zastaví řidiče vozidla pro porušení silničních předpisů a požaduje po něm řidičský průkaz. Pokud řidič není schopen nebo ochoten poskytnout policistovi řidičský průkaz, policista může začít konfliktní situaci řešit například tím, že s ním na místě vyřeší situaci v příkazním řízení. Pokud se řidič cítí v dané situaci nespravedlivě nebo neadekvátně zasažen, může dojít k eskalaci

konfliktu, například verbálnímu výbuchu, fyzickému násilí, nebo jiné formě neslušného chování.

Dalším příkladem konfliktu, který by měl být bližší, vzhledem k tématu práce, může být situace, kdy antikonfliktní tým monitoruje průběh demonstrace, která může mít polarizující účinky na okolní společnost. Pokud se účastníci demonstrace cítí, že je antikonfliktní tým podporuje nebo naopak potlačuje, může dojít k obvinění z neobjektivnosti a následně k vzniku konfliktu mezi týmem a demonstranty.

Low profile policing

Low profile policing je postoj policie charakterizovaný mírným, klidným a pokojným přístupem k veřejnosti nebo davům a filosofie 3D.

Jde o způsob, jakým se policie prezentuje na veřejnosti - s adekvátním počtem přítomných policistů a vhodně zvolenou výstrojí, která nevyvolává negativní emoce ani dojem, že jsou policisté připraveni na střet. Celkově lze tento přístup charakterizovat jako nenásilný a nekonfliktní. Na low profile policing navazuje již zmíněná filosofie 3D.

V praxi to znamená, že se pořádkové jednotky snaží udržovat určitou vzdálenost od veřejnosti, aby nedocházelo k přímému kontaktu, ale přitom jsou dostatečně blízko, aby mohly zasáhnout, pokud je to nutné. Tato strategie stojí na minimalizaci přítomnosti policejní síly a čekání v pozadí. Následně se uplatňuje filosofie 3D, která zahrnuje dialog, deeskalaci a rozhodný zákrok. Diskusní fáze spočívá v monitoringu a komunikaci s cílem zjistit důvody rizikového chování osob a nalézt řešení bez použití pořádkových jednotek. Pokud to však není úspěšné, následuje druhá fáze, která se zaměřuje na uklidňování a zmírňování napětí. Pokud ani to nezabere, přichází na řadu důrazný zákrok a zadržení osob porušujících veřejný pořádek pomocí techniky "get and back", která spočívá v rychlém omezení osobní svobody určitého agresora a následném okamžitém stažení zasahujících jednotek zpět mimo dav. Podle Koryčanského (2021) tvoří diskuze a rozhodný zákrok obě dvě fáze shodně 25% úspěchu konfliktní akce a deeskalace 50%.

Antikonfliktní tým

Antikonfliktní tým (dále jen „AKT“) je skupina vyškolených policistů, kteří se specializují na prevenci a řešení konfliktů mezi policisty a občany, a to hlavně za použití komunikace. Cílem antikonfliktního týmu v rámci policie je zlepšit vztahy mezi policisty a občany a vytvářet prostředí, kde se budou občané cítit bezpečně a respektováni, a to hlavně za využití strategie low profile policing.

1.2. Vznik AKT v ČR

Vznik AKT v České republice se dá jednoznačně přisuzovat předchozím zkušenostem s policií ve Spolkové Republice Německo. Zde vznikla samotná myšlenka a strategie AKT. Od 90. let minulého století v Německu stále rostla agresivita účastníků hromadných akcí. Mezi ty nejvíce propírané můžeme zařadit oslavy 1. Máje“ či technoparty typu „Love parade“. Vzhledem k narůstající kritice zákroků a postupu při nich, ze strany části veřejnosti a politické scény, které prováděla tamní police, byl vznesen požadavek na zdokonalení a zvýšení transparentnosti policejních postupů k účinnějšímu předcházení násilí.

Policie České republiky byla stejně jako Německá policie v minulosti navyklá vyčkávat na eskalaci problému a celou situaci předcházející konfliktu monitorovat. Teprve potom došlo z její strany ke konfrontaci se zúčastněnými osobami a k zásahu.

Prvním zásadním krokem ke vzniku a prosazení založení AKT v České republice můžeme označit služební cestu tehdejšího ředitele ředitelství služby pořádkové a železniční policie Policejního prezidia ČR, tedy plk. Ing. Čestmíra Pastyřika, který se, společně s delegací policistů PČR v rámci výše uvedené služební cesty v roce 2005, v Berlíně seznámil s problematikou AKT. Berlínská policie následně Policii České republiky poskytla podklady týkající se vzniku tamního Antikonfliktního týmu. Mezi těmito podklady byly například úkoly, zásady výběru policistů do těchto týmů a jejich vzdělávání, jakož i jejich zásady pro nasazení v rámci policejního opatření. Po další zahraniční služební cestě v roce 2006 bylo rozhodnuto, že tento model týkající se AKT má být ověřen v rámci pilotního projektu s jistými změnami, tak aby byly v souladu s českými zákonnými normami.

„Původně se česká strana zajímala o fungování krizových brigád ve Francii. Ovšem poté, co jsme se zúčastnili zásahu německé policie během oslav Prvního máje a následné technoparty Love Parade, bylo rozhodnutí jasné. Berlínská policie patří k evropské špičce, a navíc ve Francii platí jiné vymezení pravomocí policie.“²

Dalším neméně důležitým milníkem, co se týče vzniku AKT v České republice, můžeme označit událost, jenž se nepochybně dotkla každého, v té době sloužícího policisty, ale také široké veřejnosti. Řeč je o techno festivalu zvaném „CzechTek“ konaném v době od 29. do 30. července roku 2005 na území u obcí Mlýnec a Újezd pod Přimdou na Tachovsku, při kterém došlo k zákroku pořádkových jednotek proti občanům účastnícím se tohoto hudebního festivalu. Na pronajatý pozemek nedaleko zmíněných obcí se první účastníci technoparty začali sjíždět v pátek 29. července 2005. Již tehdy docházelo ke konfliktům s policií. Policisté odmítali technaře do lokality vpustit a zablokovali sjezd z nedaleké dálnice D5. Přesto se do druhého dne počet návštěvníků technoparty zvýšil na stovky až tisíce.

Majitelé okolních pozemků, po kterých technaři na pronajaté místo přijížděli, na ně podali trestní oznámení. Situaci posoudil státní zástupce společně se soudním znalcem, kteří dospěli k názoru, že účastníci CzechTeku spáchali trestný čin poškozování cizí věci. Policie proto v sobotu 30. července proti zhruba pěti tisícovkám účastníků CzechTeku zasáhla a technoparty ukončila. Tisícovka policistů, převážně těžkooděnců, použila donucovací prostředky. Zraněno bylo 35 účastníků technoparty a 47 policistů. Fotografie a videozáznamy z místa a zákroku přítomných policistů a policistek zdobily v té době, ale i dlouho poté nejednu televizní obrazovku v mnoha domácnostech v rámci televizních novin. Zákrok pořádkových jednotek vyvolal protesty části veřejnosti i debatu mezi politiky. V médiích byly diskutovány různé názory na celou situaci. Někteří obviňovali organizátory z nezodpovědnosti a porušení zákonů, zatímco jiní obhajovali právo na svobodu a shromažďování se. Pod ostrou kritikou se právě kvůli svému zákroku dostala samotná

² PASTYŘÍK, Zápis z porady Policejního prezidia ČR. 2005, s. 1.

policie, která byla i dlouho poté obviňována z přehnaného násilí. Celá situace vedla k výraznému rozdělení společnosti a byla dlouho diskutovaným tématem nejen v České republice, ale i v zahraničí.

Po vyhodnocení postupů zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku ze strany Policie České republiky bylo následně zjištěno, že PČR skutečně chybí mezičlánek, který by dokázal zprostředkovat komunikaci mezi velínem opatření a účastníky festivalu. Tehdejší veřejný ochránce práv JUDr. Otakar Motejl uvedl: *„Uvažuje se rovněž o využití zkušeností AKG zřízených v rámci pohotovostní pořádkové policie Berlín. Budou nastoleny nové metody podporující proaktivní přístup PČR v komunikaci s veřejností na místech konání akcí podobného typu.“*³

Toto vše vedlo k vytvoření Antikonfliktního týmu v rámci PČR.

1.3. Historie a vývoj AKT v ČR

První tři antikonfliktní týmy byly zřízeny na základě rozkazu policejního prezidenta č. 56/2006 Sb. Tyto měly sídlo v Ostravě, Plzni a Ústí nad Labem. Další zřizování antikonfliktních týmů na sebe nenechalo dlouho čekat, a tak již v roce 2007 byla v rámci každé správy kraje zřízena pracovní skupina AKT, připravena fungovat v rámci svého kraje, či v případně nutnosti, i za jeho hranicemi, jako výpomoc při konfliktech většího charakteru nebo při důležitém nacvičování součinnosti. Toto vše bylo upraveno v rozkazu policejního prezidenta č. 54/2006 ze dne 19. dubna 2006.

Koncept AKT si prošel přirozený vývojem, který spočíval v prvotní nedůvěře ve fungování, a to jak ze strany občanů, tak i samotných policejních funkcionářů. Zejména zkušenosti velitelé opatření měli v počátcích možná naplno využít činnosti AKT, avšak často nevěděli jak nebo z jejich strany nebyla pochopena samotná koncepce AKT.

³ MOTEJL, Závěrečné stanovisko veřejného ochránce práv. 2006, s.5.

„Dokonce se ukázalo, že policisté z pořádkových jednotek se obávali, že přijdou s nasazením AKT o svoji práci a budou postupně propouštěni ze svých služebních míst v rámci možné změny systemizace“⁴

Stále častěji se začaly objevovat obavy a pochybnosti o účinném využití AKT na bezpečnostních opatřeních, a to hlavně ze strany policejních funkcionářů, ale i samotných řadových policistů zařazených v pořádkových jednotkách. AKT byl z počátku vnímán jako složka, která znepríjemňuje a přiděluje práci členům pořádkových jednotek, zejména s ohledem na zbytečnou ochranu jednotlivých členů AKT a také k neexistující komunikaci mezi veleními. Tyto obavy se ovšem po čase ukázaly jako nesmyslné a v dnešní době tvoří většinou pořádkové jednotky a AKT jeden kompaktní celek. Této skutečnosti dopomohlo také to, že členové AKT a pořádkových jednotek pořádají společné vzdělávací aktivity v rámci krajských instruktivně metodických zaměstnání.

Historickým milníkem ve vývoji AKT bylo zavedení transparentního označení jednotlivých členů. Bylo tedy rozhodnuto, že každý člen bude označen reflexní vestou žluté barvy s nápisem „Antikonfliktní tým“, kdy na zadní straně v horní části bude uvedeno trojmístné číslo, které se bude skládat z čísla kraje a dále běžné číselné řady (např. 801 = Praha, 606 = Plzeň atd.). Prvními vestami byli členové AKT vybaveni koncem června roku 2006.

V prvních letech budování koncepce AKT v rámci Policie České republiky se o vznik AKT zcela zásadním způsobem zasloužil pplk. Mgr. Milan Kroužil, který je uznáván jako zakladatel AKT v ČR, a který se účastnil proslulé technoparty „LoveParade“ v německém Berlíně za účelem podrobného seznámení se s německým postupem prevence násilí při masových akcích.

Následoval festival Czechtek2006, kde byli vyčlenění pracovníci ŘSPP PP ČR přímo v řídicím štábu velitele opatření a mjr. Mgr. Milan Kroužil přímo velel nasazenému AKT v průběhu celé akce. Do tohoto opatření bylo nasazeno celkem 15 členů AKT ze 3 tehdejších PČR správ krajů. Účastníků CzechTeku bylo více než 40 000. Navzdory obavám z opakování se konfliktů jako v předešlém roce na stejném festivalu, tento dopadl velmi dobře, a to i díky nasazení AKT. Ukázalo se,

⁴ JUNGWIRTOVÁ, Psychologické aspekty zákroků pořádkových jednotek PČR. 2009, s.35.

že násilí na akcích s větším počtem osob šlo v mnoha případech předejít a konfrontace se dala nahradit vzájemným respektem.

Ještě v tomtéž roce došlo k prvním oficiálnímu proškolení 14 členů AKT v rámci vzdělávacího procesu v Brně. V dalších letech pokračovalo další a další proškolení a také v roce 2008 proběhlo historicky první celorepublikové součinnostní cvičení pro pořádkové jednotky se členy AKT s názvem „extrém 2008“.

Dle rozkazu policejního prezidenta č. 172/2006 ze dne 6. listopadu 2006 bylo stanoveno zřídit do 30. července roku 2007 vlastní AKT o počtu policistů, odpovídajícímu potřebám řešení bezpečnostní situace v rámci daného teritoria.

V roce 2010 došlo k novému rozčlenění KŘP na celkový počet 14. Došlo tím k navýšení počtu členů a k realizaci dalších 5 základních kurzů pro členy AKT. Vojenským historickým ústavem bylo také schváleno oficiální logo AKT, které samo vyjadřuje podstatu koncepce fungování AKT.



Obrázek 1 : logo AKT, zdroj: www.policie.cz

Následovalo několik dalších „zdařilých“ nasazení AKT, mezi kterými můžeme spolehlivě vyzdvihnout dlouhodobé protiromské demonstrace ve Šluknovském výběžku, náboženská shromáždění v Krupce či Novém Bydžově a akce ekoaktivistů v Modravě v roce 2011. Na těchto opatřeních se ukázalo nasazení AKT jako zásadní a videodokumentace pořízená v rámci taktických postupů se doposud pre-

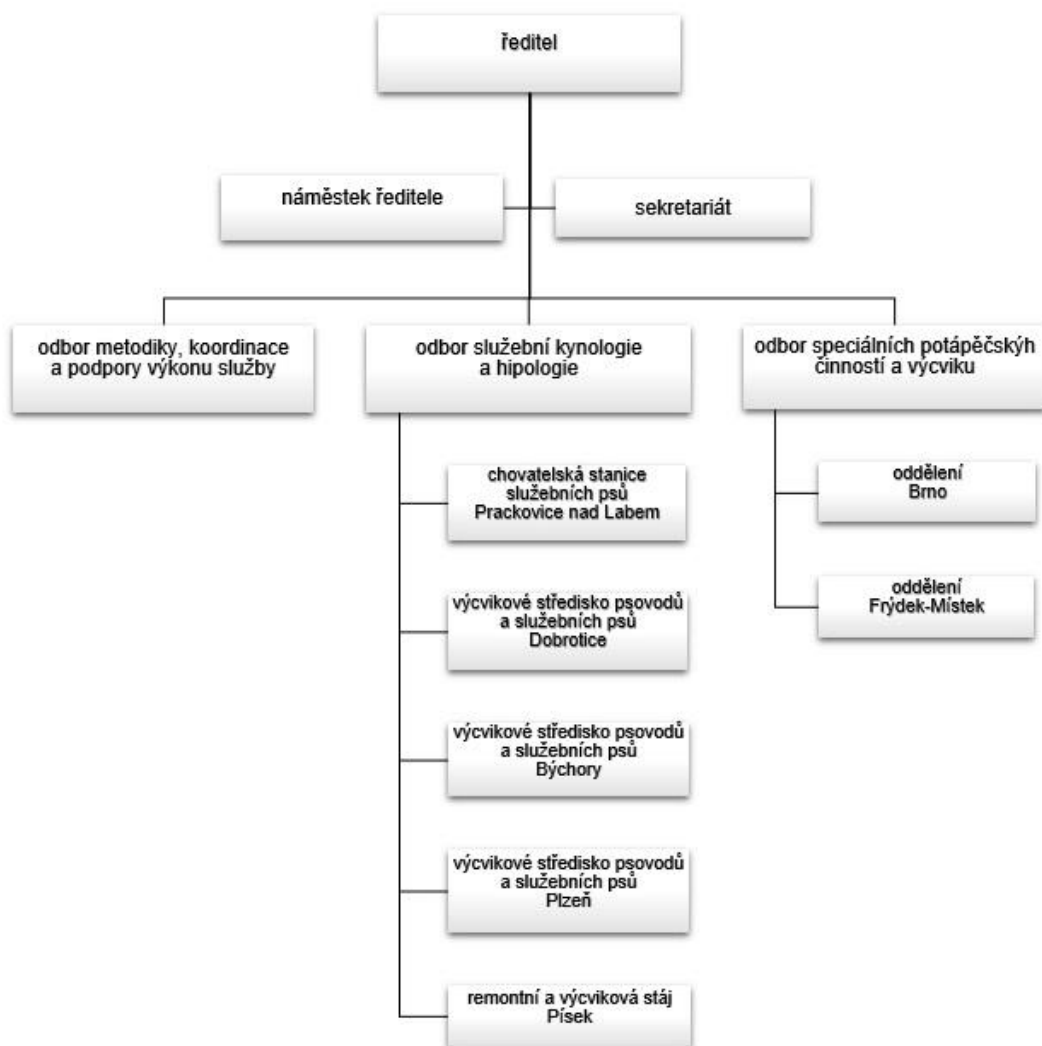
zentují v rámci kurzu odborné přípravy pro členy AKT. V dalších letech došlo postupně k prohloubení zahraniční spolupráce, která vyústila k realizaci prvního základního kurzu pro členy AKT za účasti slovenské a polské delegace. V dalších letech působení AKT nesmíme zapomenout na rozsáhlá opatření, ve kterých se potvrdila nezastupitelná role AKT během policejních akcí, a to konkrétně v roce 2015 při příležitosti Mistrovství světa v ledním hokeji pořádané Českou republikou, které se odehrálo v Praze a Ostravě, dále Mistrovství Evropy ve fotbale do 21 let a taktéž „přejezd amerického konvoje“. I díky těmto velkým akcím byl AKT nasazen v rekordním počtu 387 bezpečnostních opatření. Následovali další roky úspěšného fungování AKT na policejních akcích i s rostoucí zahraniční spoluprací, kdy ovšem v roce 2020 došlo vzhledem k probíhajícím pandemickým opatřením „COVID 19“ k nejmenšímu počtu opatření za účasti AKT od jeho vzniku v roce 2006.

2. Struktura ŘSPP

Ředitelství služby pořádkové policie (dále jen „ŘSPP“) patří mezi organizační články Policejního prezidia. Jeho vznik se datuje k 01.01.1994 a od 01.04.2006 bylo sloučeno s ředitelstvím služby železniční policie. Od 01.09.2008 byly do organizační struktury ŘSPP začleněny také odbor služební kynologie, hipologie a odbor speciálních potápěčských činností a výcviku. ŘSPP provádí odbornou řídicí, organizační a metodicko-kontrolní činnost v rámci pořádkové policie, služební kynologie, hipologie a odboru speciálních potápěčských činností a výcviku. Odbornou činnost na nižších stupních řízení provádějí samostatně odbory služby pořádkové policie na krajských ředitelstvích jednotlivých krajů a dále územní odbory. Mezi hlavní úkoly ŘSPP patří:

- a) analytická činnost
- b) metodické ovlivňování výkonu služby v rámci obvodních (místních) oddělení na úsecích trestního a přestupkového řízení, hlídkové a obchůzkové služby, organizace řízení a provádění policejních akcí a opatření
- c) vyhodnocování případů použití zbraně, donucovacích prostředků a zpracování odborných vyjádření k postupům policistů v případech, kdy jsou dány pochybnosti o zákonnosti a přiměřenosti
- d) spolupůsobení při vytváření podmínek pro výkon služby (zejm. v oblasti materiálně technického zabezpečení)
- e) koordinace nasazených sil a prostředků, přesahující úroveň místně příslušného krajského ředitelství policie (opatření a akce spojené s vysokými bezpečnostními riziky)
- f) příprava, řízení a koordinace činnosti a policejních opatření, organizovaných k zajištění fyzické ochrany jaderného paliva a při přepravě a zajišťování důležitých zásilek
- g) koordinace a metodické ovlivňování AKT jednotlivých krajských ředitelství, organizace a tvorba vzdělávacích programů a mezinárodních seminářů na úseku AKT⁵

⁵ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, www.policie.cz



Obrázek 2 : organizační struktura ŘSPP, zdroj www.policie.cz

2.1. Odbor metodiky, koordinace a podpory výkonu služby

Odbor metodiky, koordinace a podpory výkonu služby spadá svou činností do působnosti prvního náměstka policejního prezidenta. K pořádkové policii samotné je nutno konstatovat, že se jedná o nejpočetnější službu napříč policií a je tedy pomyslným pilířem policie. Policisté, působící v rámci pořádkové policie, jsou v přímém kontaktu s občany, orgány obcí, právníckými a fyzickými osobami a plní své úkoly, vyplývající ze zákona č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky. Nutno

podotknout, že na policisty, zařazené v této službě jsou kladeny poměrně vysoké nároky, co se týče znalostí v oblasti zákonů, vyhlášek, služebních předpisů. Neméně důležitým faktorem pro výkon této služby je také fyzická a psychická připravenost. Rozsah činnosti služby pořádkové policie zahrnuje ochranu bezpečnosti osob a majetku, spolupůsobení při zajišťování veřejného pořádku, boj proti kriminalitě, přijímání, evidování a prošetřování oznámení osob, plnění úkolů v rámci jak trestního, tak přestupkového a správního řízení a současně provádění dohledu nad bezpečností a plynulostí silničního provozu.

K plnění základních úkolů služby pořádkové policie, jsou zřízeny obvodní (příp. místní) oddělení policie. Tyto základní výkonné organizační články s územně vymezenou působností vykonávají činnost prostřednictvím:

- a) Dozorčí služby, která je vykonávána nepřetržitě. Dozorčí služba zajišťuje akceschopnost oddělení, nepřetržitý styk se státními orgány, občany, či jinými organizacemi. Dozorčí služba zpravidla jako první přijímá oznámení, žádosti, stížnosti, či jiné podněty.
- b) Obchůzkové služby, kterou policisté vykonávají v určených částech obvodních oddělení. Služba je zaměřena především na ochranu veřejného pořádku a dohled nad ním, ochranu bezpečnosti osob a jejich majetku. Neméně důležitým aspektem obchůzkové služby je také předcházení a zabraňování páchání trestné činnosti a její odhalování, pátrání po osobách a věcech, či provádění prvotních úkonů na místě činu.
- c) Hlídkové služby, která je vykonávána na úsecích, či stanovištích. Cílem hlídkové služby je opět zajišťování veřejného pořádku, ochrana osob a majetku, zákroky proti osobám, dopouštějícím se protiprávního jednání a zabraňovat páchání trestné činnosti obecně. Hlídková služba dále dohlíží nad plynulostí a bezpečností silničního provozu, řeší přestupková jednání.
- d) Procesní činnosti, do níž je zahrnován především výkon spisové služby, hlásná služba, vkládání dat do informačních systémů apod., obecně řečeno plnění úkolů v rámci trestního, přestupkového, či správního řízení.

- e) Preventivní činnosti, která spočívá především ve spolupráci a součinnosti s dalšími orgány a organizacemi, jako mohou být například obecní policie a další.

Mezi další výkonné organizační články, které se podílejí na zajišťování a plnění úkolů služby pořádkové policie jsou:

- a) Oddělení hlídkové služby, která jsou zřizována ve větších městech speciálně za účelem plnění úkolů hlídkové služby.
- b) Zásahové jednotky krajských ředitelství policie, které provádějí zákroky proti pachatelům zvláště závažné trestné činnosti (pod jednotným velením), prvotní opatření proti teroristům, únoscům. V případě potřeby jsou využívány také k zajištění ochrany a obnovy veřejného pořádku, při záchranných akcích a v případě rozsáhlých živelních pohrom, katastrof apod.
- c) Pořádkové jednotky, pod něž spadají také speciální pořádkové jednotky zřízené v Praze, Brně, Ostravě a Ústí nad Labem. Pořádkové jednotky obecně působí na úseku ochrany bezpečnosti osob a majetku, zajištění a obnově veřejného pořádku a bezpečnosti, přičemž zákroky provádí pod jednotným velením. Pořádkové jednotky dále posilují výkon služby v rámci bezpečnostních opatření, jsou využívány např. při pátracích akcích a v případech dalších mimořádných událostí (katastrofy, průmyslové havárie apod.).
- d) Antikonfliktní týmy, jejichž základním úkolem je prostřednictvím transparentní komunikace předcházet agresivnímu jednání osob při opatřeních.
- e) Poříční oddělení, která zajišťují ochranu veřejného pořádku, bezpečnost osob a jejich majetku na významných vodních plochách a vodních tocích. Provádějí také dohled nad dodržování řádu plavební bezpečnosti a zákona o vodách.
- f) Oddělení služební hipologie a kynologie provádí svou činnost na úseku zajišťování ochrany veřejného pořádku, a to zejména v okrajových, těžko dostupných místech, v rámci různých opatření při shromáždění osob, fotbalových utkáních, demonstracích, pochodech a současně také při pátrání po osobách, či věcech.

- g) Oddělení METRO, které zajišťuje ochranu veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku ve stanicích pražského metra.
- h) Pohotovostní a eskortní oddělení provádí ostrahu policejních cel, eskorty osob omezených na osobní svobodě a v těchto oblastech poskytuje servis pro jiné útvary PČR.

Odbor služební kynologie a hipologie

Odbor zajišťuje zejm. odbornou přípravu psovodů se služebními psy a také jezdců se služebními koňmi. Výcviky probíhají ve výcvikových střediscích odboru. Odbor je mimo jiné garantem všech kynologických a hipologických vzdělávacích kurzů. Řídí chov psů u PČR, určuje zaměření výchovy a výcviku služebních psů a koní, zabezpečuje chov psů pro obměnu a doplňování stavů jak služebních psů, tak koní dle požadavků jednotlivých útvarů PČR. Odbor dále organizuje shromáždění kynologů a hipologů krajských ředitelství i celorepublikových útvarů. Kontroluje odbornou připravenost psovodů a jezdců. Organizuje a zabezpečuje svody služební psů, narozených v chovných stanicích a vykoupených psů z civilního sektoru. Současně také organizuje celostátní soutěže psovodů a jezdců. Mimo jiné odbor zabezpečuje také odbornou přípravu jiných ozbrojených sborů v České republice a zabývá se zvyšováním znalostí v metodice, výcviku a taktice služebních zákroků za využití služebních psů a koní.

Odbor speciálních potápěčských činností a výcviku

Odbor odpovídá zejména za plnění úkolů v oblasti organizace, řízení a provádění potápěčských činností a za výcvik potápěčů. Zajišťuje, organizuje a vykonává komplexní potápěčské činnosti včetně hloubkového potápění, výcvik potápěčů a vůdců malých plavidel, výcvik práce ve výškách a nad volnou hloubkou, podílí se např. na zdravotnickém zabezpečení potápěčských akcí, poskytuje speciální potápěčskou techniku pro potřeby potápěčských skupin krajských ředitelství, zajišťuje kontrolu, údržbu a opravy mobilní potápěčské techniky, výstroje a výzbroje a další. Potápěčskou činnost provádějí příslušníci policie a to zejm. na úseku pátrání po utonulých nebo pohřešovaných osobách, při záchraně tonoucích osob, při bezpečnostních opatřeních, živelních pohromách a také při plnění úkolů

v součinnosti s právníckými a fyzickými osobami, správními úřady a při výcviku policistů k této činnosti. Potápěčskou činnost vykonávají zejména pořiční oddělení, zásahové jednotky služby pořádkové policie, útvar rychlého nasazení a oddělení speciálních potápěčských činností a výcviku Policejního prezidia ČR.⁶

⁶ POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY, www.policie.cz

3. Problematika činnosti AKT

Jak bylo již výše zmíněno, policisté, kteří jsou zařazeni do Antikonfliktního týmu (AKT), jsou nasazováni při policejních akcích a opatřeních, a to zejména tam, kde se obecně předpokládá zvýšená potřeba komunikace mezi policisty a občany nebo mezi různými skupinami občanů. AKT se snaží svým transparentním a důrazným přístupem působit na veřejnost a objasňovat základní postoj policie ke klidu a bezpečnosti občanů, stejně jako její zákonné povinnosti v případě páchání protiprávních činů. Tým upozorňuje účastníky akcí nebo shromáždění na právní situaci, jakož i na jednání, která by mohla vést k porušení zákona. Vzhledem k tomu, že většina policejních opatření není veřejností pozitivně vnímána, má AKT zásadní roli při práci s emocionálně vypjatými skupinami osob a snaží se svým jednáním zabránit případnému zásahu policie.⁷

3.1. Úkoly AKT

Působnost a úkoly AKT přesně upravuje pokyn policejního prezidenta č. 130/2020 ve znění:

(1) Antikonfliktní tým působí na území příslušného krajského ředitelství policie; vyžaduje-li to bezpečnostní situace, může působit i na jiných místech České republiky.

(2) Základním úkolem antikonfliktního týmu je transparentním způsobem, prostřednictvím komunikace předcházet agresivnímu jednání osob při opatření; za tím účelem

a) se orientuje na stanovené cílové skupiny osob (sportovní fanoušky, sympatizanty extremistických hnutí apod.), na místní obyvatelstvo a na zástupce sdělovacích prostředků;

b) vysvětluje v rámci rozhovorů smysl a účel opatření a konkrétního postupu policie a v případě potřeby diskutuje s osobami i o blízkých oblastech problémů;

⁷ KORYČANSKÝ, časopis Policista č.4, 2010, s 46

c) upozorňuje osoby dotčené opatřením na zákonné povinnosti policie v případě spáchání protiprávního jednání.

(3) Antikonfliktní tým je nasazován při opatření zejména tam, kde:

a) lze obecně očekávat zesílenou potřebu komunikace mezi osobami a nasazenými policisty nebo mezi různými názorovými skupinami osob;

b) je nutno upozornit osoby dotčené opatřením na právní posouzení situace a na hranici vzniku protiprávního jednání;

c) nejsou konkrétní bezpečnostní opatření zcela pochopitelná pro veřejnost, které je třeba objasnit zákonnou roli policie, nebo transparentním postojem objasnit veřejnosti základní klidový postoj policie a její zákonné povinnosti v případě spáchání protiprávního jednání, včetně důvodů pro zákrok;

d) lze negativní skupinové dynamické procesy prolomit nasazením policistů antikonfliktního týmu.

(4) Při opatření je antikonfliktní tým postaven naroveň ostatním zúčastněným složkám policie (pořádkové jednotce, zásahové jednotce apod.); policisté antikonfliktního týmu plní výhradně úkoly uložené tomuto týmu.⁸

Konkrétními úkoly policistů, zařazených v AKT, jsou dále také například rozpoznání jedinců, kteří jsou účastní opatření a jsou již rozhodnuti konat protiprávní jednání. V takovém případě ztrácí význam s tímto jedincem, jakkoliv jednat, a navázáním větší komunikace naopak hrozí bezprostřední ohrožení člena AKT. Hlavní filozofií AKT však nadále zůstává výše uvedené doplnění mezičlánku mezi policisty a občany.

⁸ PPP č. 130/2020, o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti, část čtvrtá, čl. 40

4. Pojem AKT

Pojem Antikonfliktní tým vychází ze slova „konflikt“, které označuje srážku či střet dvou nebo vícero, do určité míry se vylučujících nebo protichůdných snah, sil, potřeb, zájmů, citů, hodnot nebo tendencí, případně aktérů a z předpony „anti“ která znamená „proti“ případně „proti působící“.

Ze strany poradní mise EU pro Ukrajinu byl AKT v ČR upozorněn, že pojmenování „Antikonfliktní“ může dopředu v osobách vyvolávat negativní postoj k samotným policistům ještě před započatím vzájemné komunikace. Toto upozornění vzniklo na základě pojmenování AKT v jiných Evropských zemích, které se uchýlily k názvům jako je například „Dialogue Police“, kdy je ovšem v českém jazyce složitě nalézt ekvivalent k výše uvedenému názvu a dále není jasné, zda by při případné změně názvu z AKT nedošlo ke ztrátě nebo znehodnocení již velmi dobře fungující značky.⁹

⁹ KORYČANSKÝ, Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích, 2021, s 167

5. Spolupráce PČR v oblasti AKT s jinými evropskými zeměmi

Jak bylo již výše zmíněno, spoluprací s ostatními evropskými zeměmi v oblasti AKT začala PČR převzetím samotného konceptu AKT z Berlína, avšak další jakákoliv spolupráce se Spolkovou republikou Německo se dále nerozvíjela, a to zřejmě i kvůli tomu, že AKT v České republice řešila propagování samotné koncepce u nás.

ŘSPP PP ČR v letech 2010–2016 v úzké spolupráci s OBP MV zorganizovalo celkem tři mezinárodní workshopy. Při prvním konaném workshopu v Praze v roce 2010, který lze považovat za první větší komparaci, došlo k inspirování Polského a Slovenského policejního sboru k založení jejich vlastních AKT, což můžeme považovat za start mezinárodní spolupráce v rámci AKT. Prvním přínosem do zahraničí v podobě předávání zkušeností mimo naše území nastalo v květnu 2012, a to předáním zkušeností polskému Rokosowu a Katowicím. Dále ostatním polským vojvodstvím jako Varšava a Radom v roce 2014. V roce 2015 PČR pomáhala se založením AKT našim sousedům na Slovensku. Následovala v letech 2016–2019 Ukrajina a Moldávie se Srbskem v roce 2018–2021.

Stejně jako u nás v České republice, tak i v ostatních Evropských zemích, panovala v prvopočátku velká nejistota při založení AKT, a to z toho důvodu, že se nepodařilo prorazit samotné koncepti spočívající v komunikačním prvku do struktur tamějších policejních sborů. Dalo by se říct, že stejně tak jako České republice, i v ostatních zemích pomohla nastartovat vznik a vůbec zájem o koncepci AKT kritika policejních akcí a zákroků při nich. Konkrétně můžeme jmenovat protivládní demonstrace na Slovensku na přelomu let 2012/2013 nebo „Euromaidan“ na Ukrajině, u kterého se oficiálně uvádělo až 82 lidských obětí.

Na konci roku 2017 byly následně schváleny projektové aktivity pro rozvoj AKT v letech 2018–2021, které měly teritoriálně směřovat především do regionu západního Balkánu a také země na blízkém východě.

„Prioritní a další země, se kterými je možné v rámci programu spolupracovat, byly Albánie, Bosna a Hercegovina, Černá Hora, Makedonie, Srbsko a Ukrajina. Další země (dle potřeby a dostupnosti prostředků): Arménie, Gruzie, Jordánsko,

*Libye, Moldavsko, Turecko, Vietnam a případně další státy na základě řádného zdůvodnění a aktuálního vývoje bezpečnostní situace.*¹⁰

Na základě obdržených informací bylo mezi partnery ke spolupráci zvoleno Srbsko a Moldávie. V obou zemích panovalo odhodlání změnit strukturu bezpečnostních složek s proevropským směřováním. K prvnímu výjezdu lektorů AKT do těchto zemí došlo v roce 2018 a i přes predikci minimálních šancí k prosazení koncepce AKT, přijal českou delegaci policejní prezident Moldávie, který uvedl, že hodlá komunikační složku v Moldávii rozvíjet a pokud by to bylo možné tak ve spolupráci s českými policisty pokračovat. *„Představitelé moldavské policie rovněž uvedli, že po vzoru české policie budou prosazovat využívání civilního oděvu, aby se přiblížili širokému spektru „zákazníků“ AKT“.*¹¹

Dále proběhlo v Srbském Bělehradě školení a vůbec představení koncepce AKT, kterého se zúčastnilo 27 srbských policistů. Bylo tedy po již zmíněných státech další zemí kam čeští experti přijeli pomoci s vybudováním této složky pořádkové policie a po prezentaci českých policistů bylo připraveno k zavedení uvedené koncepce.

K historicky prvnímu nasazení AKT mimo hranice České republiky došlo v roce 2012 při příležitosti fotbalového EURA 2012 v Polské Wroclawi, kde hrála česká reprezentace. Anglicky nebo polsky mluvících českých policistů z AKT tam bylo vysláno celkem 11 a společně s polskými kolegy, jejichž AKT byl prozatím v „plenkách“, pracovali ve společných hlídkách po dobu setrvání českého mužstva ve skupině. Jejich činnost byla velmi pozitivně hodnocena nejen českými občany na místě události, ale také samotnými polskými kolegy. Na základě prvního nasazení AKT mimo hranice ČR byla zjištěna skutečnost, že prozatím nebyla nijak upravena činnost AKT v zahraničí. Posléze byla tato praxe upravena v novelizaci interního aktu řízení, a to konkrétně v PPP č.130/2020.

Jako další konkrétní mezinárodní spolupráci v případě nasazení AKT na opatření můžeme uvést Mistrovství Světa v ledním hokeji v roce 2019, které se odehrávalo v Bratislavě a Košicích a při němž stáli bok po boku AKT z České republiky a ze Slovenska. Stalo se tak již podruhé v historii působnosti českého AKT.

¹⁰ NOVÁČEK, J. Program bezpečnostní rozvojové spolupráce v roce 2018. 2017. s. 22.

¹¹ KORYČANSKÝ, Antikonfliktní týmy Policie ČR a v okolních zemích, 2021, s 71

„Jelikož se zápasy české reprezentace odehrávaly v Bratislavě, působili tam na základě podepsaného memorandu mezi policejními prezidenty. Jednalo se o desetičlennou skupinu policistů skládající se převážně z členů antikonfliktního týmu policie a tzv. spotterů (specialistů na divácké násilí). Čeští policisté se zaměřili na prevenci kriminality a předcházení konfliktů mezi zejména českými fanoušky, kteří do dějiště mistrovství přijížděli mimo jiné i pravidelnými speciálními vlaky z Prahy.“¹²

Na tuto akci byli pečlivě vybíráni policisté s dobrým jazykovým vybavením, aby byli co nejvíce platnými členy v rámci mezinárodních policistů, přítomných na této policejní akci. Celé nasazení českého AKT na Slovensku se setkalo s velmi pozitivní reakcí z řad české veřejnosti, která opěvovala přítomnost českých policistů na mezinárodní akci jako servis pro ně samotné.

5.1. AKT v jiných evropských zemích

Jak bylo výše uvedeno, Policie České republiky získávala poznatky o tom, jak se vyvíjí AKT v sousedních zemích prostřednictvím organizace tří mezinárodních workshopů zaměřených na komunikační týmy v letech 2010 až 2016. Tyto workshopy byly uspořádány na základě organizace Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR ve spolupráci s odborem bezpečnostní politiky Ministerstva vnitra ČR, přičemž po posledním workshopu byl vytvořen odborný sborník, který se stal jediným zdrojem informací o tom, co se děje v oblasti AKT v okolních zemích. Důležité je, že policisté v těchto zemích komunikují s protějšky taktéž v civilním oděvu, což se výrazně liší od praxe v Německu nebo případně Velké Británii.

Co se týče Spolkové republiky Německo, existují první zmínky o tzv. „vyjednávacím komandu“ již od roku 1968, kdy však samotný koncept AKT se tvoří až počátkem 90. let. Konkrétně v Berlíně byl v roce 2014 přejmenován tehdejší „Antikonflikte gruppe“ na „Communication-Team“. Zdejší policisté užívají stejně jako

¹² INTERNATIONAL WORKSHOP OF ANTIKONFLICT TEAMS 2016, s.3.

čeští žluté vesty, avšak nosí služební stejnokroj a jsou vybaveni střelnou zbraní. V Dolním Sasku se představují členové AKT pod názvem „Konfliktmanagement Team“ tzv. manažeři konfliktů a dále „Dialogue Team“. Rozdíl mezi nimi je v nasazování, kdy KT je nasazováno zejména při opatřeních během přeprav jaderného materiálu a blokad ekoaktivistů a DT na fotbalová utkání. Policisté zařazení v obou týmech nosí červené vesty jako záchranáři, jsou označeni jménem a slouží v uniformě vybaveni služební zbraní. Rozdílem mezi Německem a Českou republikou v této oblasti je hlavně nejednotnost v názvu, výzbroje a výstroje jednotlivých komunikačních týmů a také v metodickém řízení jednotlivých týmů centrálně.

V Polsku se koncepce AKT rozvíjela od roku 2012 obdobně jako v SRN, tedy nezávisle na policejním prezidiu a s jinou výstrojí jednotlivých týmů v rámci určitého vojvodství. Po vzoru českého AKT však policisté v Polsku slouží v civilním oděvu a beze zbraně. Radom a Varšava (ZAK a ZAP) používá modré vesty a policisté v Katovicích (ZAK) vesty žluté.

Oproti tomu je koordinace AKT na Slovensku obdobná jako v České republice, tedy působením metodika na Policejním prezidiu a určenými koordinátory v jednotlivých krajích. Stejně jako policisté v České republice využívají slovenští kolegové civilní oděv a žluté reflexní vesty.

Švédsko využívá svých dvou profesionálních týmů, a to „Dialogue Police“ a „Event Police“. Policisté v těchto týmech nosí reflexní žlutomodré vesty a vykonávají svou činnost na plný úvazek, tedy nejsou jako v České republice využíváni nad rámec svých povinností na základních útvarech. Obdobně je tomu také v Norsku, kde operuje profesionální tým s názvem „Public Order Intelligence Unit“, který se kromě působení na bezpečnostních opatřeních taktéž snaží o každodenní kontakt s politickými a náboženskými uskupeními, squatterry a fotbalovými fanoušky.

Ve Velké Británii vznikl komunikační tým při příležitosti letních olympijských her v Londýně v roce 2012 a je nazýván „Police Liaison Team“. Tento tým působí v modrých vestách. Jeho nepatrná část vykonává službu na plný úvazek jako profesionálové a většina týmu je zařazena na svém útvaru a svolávána na bezpečnostní opatření ad hoc jako v České republice.

„Dialogue Unit“ je specializovaná jednotka dánské policie, která se zaměřuje na řešení konfliktů a komunikaci s různými skupinami ve společnosti. Jednotka

byla založena v roce 2011 a působí převážně v oblasti prevence extremismu, zejména v oblasti islamistického extremismu a také na rizikových fotbalových utkáních. Vybavení jsou reflexní žlutou vestou, uniformou a služební zbraní.¹³

5.2. Vznik AKT na Ukrajině

V roce 2016 byla zahájena spolupráce v oblasti předání koncepce AKT s Ukrajinou.

„V červnu 2016 proběhl v Kyjevě pilotní projekt kurzu pro přípravu členů antikonfliktních týmů ukrajinské policie za účasti českých policejních zástupců. Po Slovensku a Polsku se tak Ukrajina stala třetí zemí, které česká policie své „know-how“ v oblasti AKT předala.“¹⁴

Vzhledem k trvání ozbrojených střetů na východě Ukrajiny v letech 2013/2014 se tato země všemožně snažila tyto střety ukončit. To vedlo ke zřízení velitelství Národní policie Ukrajiny v roce 2015 a transformování vlastní struktury, priorit a potřeb Ministerstvem vnitra. Díky projektu českých policistů pod hlavičkou Bezpečnostní rozvojové spolupráce v rámci školení policejních specialistů na Ukrajině a také pozvání zástupců z Ukrajiny na mezinárodní setkání evropských AKT, bylo vyškoleny na dvacet ukrajinských lektorů. Tito předávali své zkušenosti a znalosti převzaté od českých policistů dále svým kolegům vybraných velkých ukrajinských měst.

„Poradní mise Evropské unie na Ukrajině dospěla k názoru, že koncept prezentovaný našimi policisty je vhodný k plošnému zavedení antikonfliktních týmů na Ukrajině, a to nikoli zprostředkovaně, ale přímo od našich lektorů.“¹⁵

Následně bylo požádáno o pravidelné výcviky policistů AKT na Ukrajině, kdy toto tehdejší policejní prezident genmjr. Mgr. Tomáš Tuhý, Ph.D. odsouhlasil, a tak čeští policisté proškolili celkem 23 ukrajinských instruktorů a 120 policistů ze šesti vybraných regionů – Kyjev, Charkov, Lvov, Oděsa, Chmelnický a Dnipro.

¹³ POLITI DENMARK, <https://politi.dk/virksomheden/udstyr-og-uniformer/dialogbetjent>

¹⁴ INTERNATIONAL WORKSHOP OF ANTIKONFLICT TEAMS 2016, s.5.

¹⁵ MVČR, <https://www.mvcr.cz/clanek/projekt-bezpecnostni-rozvojove-spoluprace-s-ukrajinou-v-oblasti-antikonfliktnich-tymu.aspx>

Zpětnou vazbou byla účast ukrajinské delegace v počtu 15 členů na opatření v Praze konaném při příležitosti „17. listopad 2017“. Následoval posun k tzv. Švédskému modelu, kdy tomuto nasmazatelně přispěli čeští lektori AKT a pomohli tak vytvořit profesionální AKT v Kyjevě. Toto vše je výsledkem práce českých lektorů, kteří vycestovali na Ukrajinu celkem 12x a zasloužili se tak o využívání AKT ve výše uvedených regionech.

6. Člen AKT

V současné době má každé krajské ředitelství svůj vlastní antikonfliktní tým složený z policistů, kteří byli vybráni krajským ředitelem na základě výběrového řízení. V tomto výběrovém řízení se uchazeči musí projevit dostatečnou motivací a úspěšně projít psychologickými testy, aby byl zřejmý jejich důvod k připojení se k AKT jako člen.

Je důležité zdůraznit, že členové antikonfliktního týmu nezastávají pouze tuto funkci v rámci Policie ČR, ale také plní další pracovní povinnosti na svém útvaru, kde jsou prioritně zařazeni. Členství v antikonfliktním týmu je dobrovolné. U AKT nemůže sloužit policista, který je zařazen do některého tzv. celorepublikového útvaru jako je např. NCOZ, Ochranná služba PČR, Útvar pro ochranu prezidenta ČR atd.

Členové týmu jsou vysíláni na akce mimo pracovní dobu tzv. „ad hoc“ a musí čelit velkému tlaku nevyzpytatelných agresorů, vulgárním poznámkám a dvojznačným situacím. Proto je pro tyto policisty důležité mít vztah k práci v týmu, motivaci a vnitřní přesvědčení, že jejich práce je smysluplná a pomáhá.

Je také důležité mít na paměti, že členství v antikonfliktním týmu může mít značný dopad na psychiku těchto policistů, kteří musí disponovat absolutní sebekontrolou a ovládnutím emocí. Členové týmu nejsou sice kvalifikovaní psychologové, ale je pro ně důležité mít přirozenou inteligenci, verbální obratnost, variabilní myšlení, empatii a schopnost komunikovat s lidmi různého společenského postavení a vzdělání.

7. Výzbroj a výstroj členů AKT

Členové antikonfliktního týmu ještě donedávna vykonávali svou činnost na opatřeních ve svém vlastním civilním oblečení. Jediný tzv. „vyfasovaný“ kus jejich výbavy z pohledu ústroje představovala žluto-modrá reflexní vesta. Jednotlivá KŘP sice vybavila některé členy AKT jinou, lepší výbavou, avšak toto bylo nedostatečné vzhledem k počtu opatření. To se ovšem změnilo úspěšným zapojením do projektu Norway Grants (Norsko 3), kdy od roku 2021 došlo k vybavení všech týmů výstrojnými součástkami v hodnotě přesahující 4 miliony Kč.

Samotnou výbavu jednotlivých členů AKT upravuje pokyn policejního prezidenta č. 130/2020, který uvádí, že policisté AKT jsou nasazováni na jednotlivá opatření v občanském oděvu a jejich další výstrojí jsou:

- a) Vesta reflexní s nápisem „antikonfliktní tým“
- b) Vesta balistická pro skryté nošení
- c) Oděvní součástky, které určí velitel opatření nebo koordinátor antikonfliktního týmu

Tento pokyn dále poukazuje na výzbroj členů AKT a další vybavení podle potřeby, kde uvádí, že tuto tvoří:

- a) Služební krátká střelná zbraň s příslušným počtem nábojů a pouzdem pro skryté nošení zbraně
- b) Teleskopický obušek
- c) Slzotvorný prostředek typu tekutá střela nebo obdobného provedení
- d) Radiostanice s příposlechem
- e) Osobní lékárnička
- f) LED svítilna
- g) Chemické světlo
- h) Příruční batoh
- i) Materiál určený velitelem opatření nebo koordinátorem AKT¹⁶

V České republice je člen AKT stále brán jako klasický policista, a tudíž je čistě na něm, zda a jakými prostředky osobní ochrany se vybaví. Na opatřeních tak můžeme potkat členy AKT vybaveny všemi možnými obrannými prostředky

¹⁶ PPP č. 130/2020

jako jsou slzotvorný prostředek, teleskopický obušek atd. Zároveň můžeme na opatřeních potkat i členy, kteří u sebe nemají ani jeden obranný prostředek, kdy toto je čistě na jejich uvážení, stejně tak i vyzbrojení se krátkou střelnou zbraní. Otázkou zůstává, zdali je vyzbrojení se krátkou střelnou zbraní z taktického hlediska vhodné či nikoliv a zdali například při procházení větším davem nebude mít zjištění komunikačního protějšku, že je člen AKT vybaven střelnou zbraní naopak negativní následek v podobě ztráty důvěry při případné další komunikaci.

Nejzásadnější a nejvíce vnímaná součástka výstroje AKT je samozřejmě jejich reflexní vesta, která prošla několika změnami za dobu působení AKT u PČR. Jak bylo již zmíněno, prvními vestami byli členové AKT vybaveni v roce 2006, kdy tyto byli reflexní žluté barvy s nápisem Antikonfliktní tým a vzadu s označením kraje. V roce 2011 byl realizován projekt na pořízení nové sady vest, a to na základě žádosti ke změně současného barevného označení členů. Argumentem ke změně na žlutomodrou reflexní vestu byl toho času zcela logický krok, vedoucí k rozlišení členů Antikonfliktního týmu od pořadatelské služby. Stávalo se totiž zejména při opatřeních na rizikových sportovních utkáních, že byli členové AKT fanoušky zaměňováni právě s přítomnou pořadatelskou službou a z tohoto důvodu byli často ze strany fanoušků zbytečně konfrontováni.

V roce 2013 byly následně vesty, označené po vzoru služebních vozidel ve žlutomodré, vyrobeny v moderním prodyšném materiálu a s modrou fluorescenční barvou. Tímto vesta naplnila evropskou normu EN 471 + A1 a zároveň podtrhla úplné rozlišení policistů od pořadatelské služby. Po provedení uživatelských zkoušek byla následně vesta v roce 2014 zavedena do výkonu služby jednotně pro všechny KŘP.

Na obrázku níže, je názorně zobrazen příklad vybavení člena AKT na bezpečnostní opatření, společně s výše uvedenou vestou :



Obrázek 3 : možné vyzbrojení člena AKT + reflexní vesta, zdroj: www.policie.cz

8. Průzkum

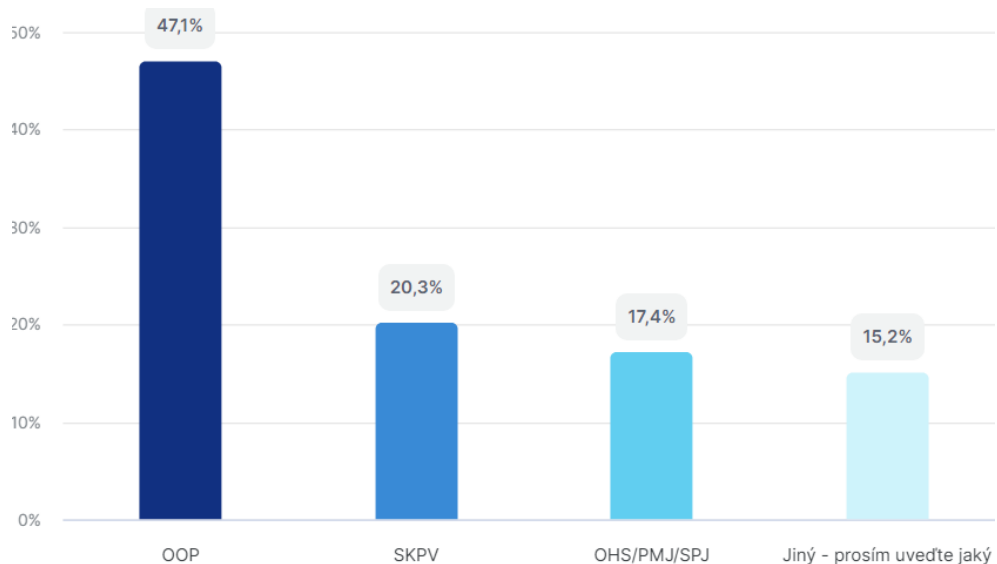
8.1. Způsob průzkumu

K získání celkového obrazu o vnímání samotné práce antikonfliktního týmu na bezpečnostních opatřeních mezi policisty byl realizován průzkum pomocí anonymních dotazníků, které vyplňovali jednotliví policisté. Jako respondenti byli zvoleni policisté, působící na základních organizačních článcích a SKPV, kteří jsou přímo zapojeni do bezpečnostních opatření a mohou se tak setkat se členy AKT a jejich činnostmi přímo v akci. Dotazníky byly respondenty vyplněny elektronickou formou. Celkem bylo zpracováno a vyhodnoceno 100 dotazníků ze 142, přičemž zbylých 42 vyplnili policisté ze struktur, u kterých lze předpokládat velmi nízký či žádný kontakt s AKT na bezpečnostních opatřeních, a tak by jejich další hodnocení mohlo být zkreslující. Dotazník se skládá z 10 otázek, kdy 2 z nich jsou otevřené. Dále byl také realizován průzkum formou rozhovoru se členkou AKT.

8.2. Vyhodnocení dotazníku

Otázka č. 1: Na jakém útvaru jste služebně zařazen/a?

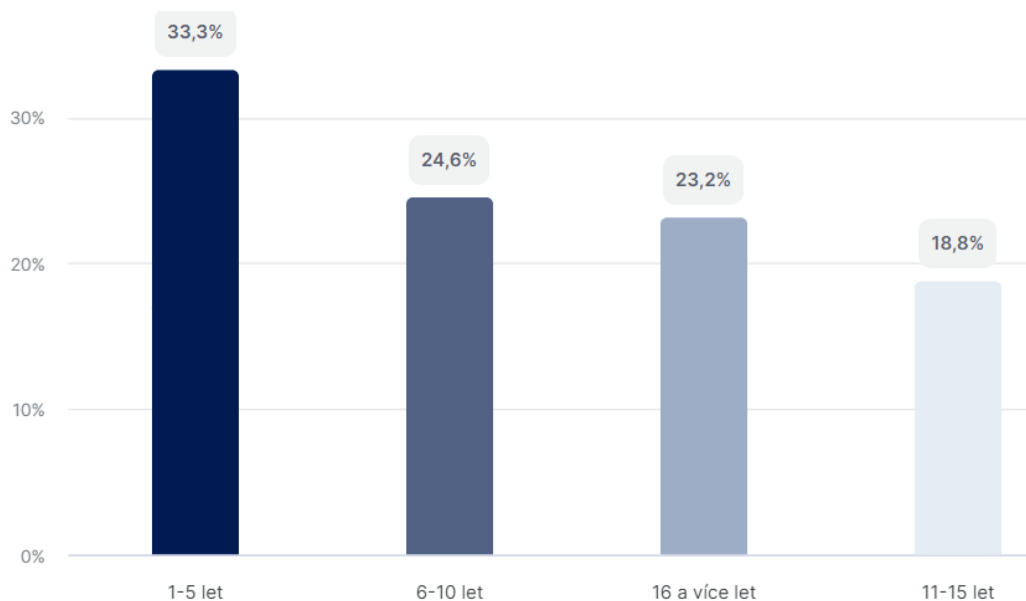
Z celkového počtu 100 vyplněných dotazníků, je nejvyšší počet policistů, a to konkrétně 47,1 %, služebně zařazen na obvodních odděleních. Dále 20,3 % na Službě kriminální policie a vyšetřování, 17,4 % z oddělení hlídkové služby, PMJ nebo SPJ a 15,2 % z jiných odděleních, kde byl největší zástup policistů zařazených na útvarech dopravních inspektorátů a kynologie.



Graf 1 : Útvar

Otázka č. 2 – jak dlouho jste ve služebním poměru?

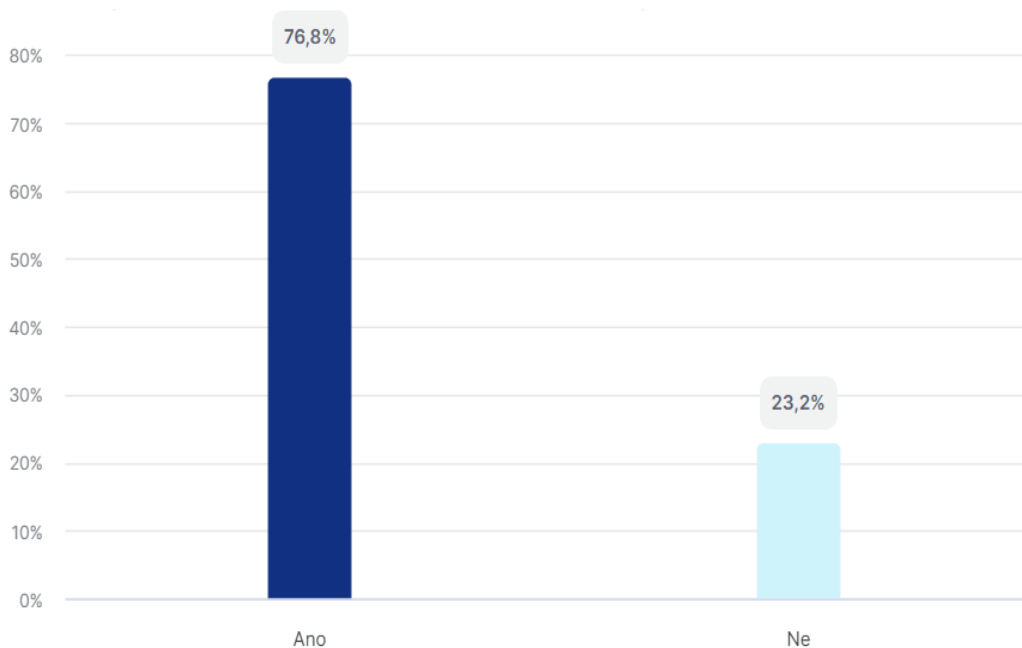
Z uvedeného vyplývá, že nejvíce respondentů je ve služebním poměru do 5 let, a to celkem 46. Dále 34 respondentů slouží u PČR 6-10 let, 32 z nich 16 a více let a 26 z nich 11–15 let. Je zřejmé, že nejvíce aktivních policistů na bezpečnostních opatřeních jsou spíše nováčci v policejních řadách, či mladší jedinci, kteří mají větší chuť zúčastňovat se bezpečnostních opatřeních než déle sloužící policisté.



Graf 2 : délka služby

Otázka č. 3 - Byl/a jste za dobu působení u PČR přítomen či přítomna na jakémkoliv bezpečnostním opatření, kde byl nasazen Antikonfliktní tým?

Respondenti měli na výběr z dvou možností ano/ne, kdy odpověď „ANO“ odpovědělo celkem 76,8 % dotazovaných a odpověď „NE“ odpovědělo 23,2% respondentů.

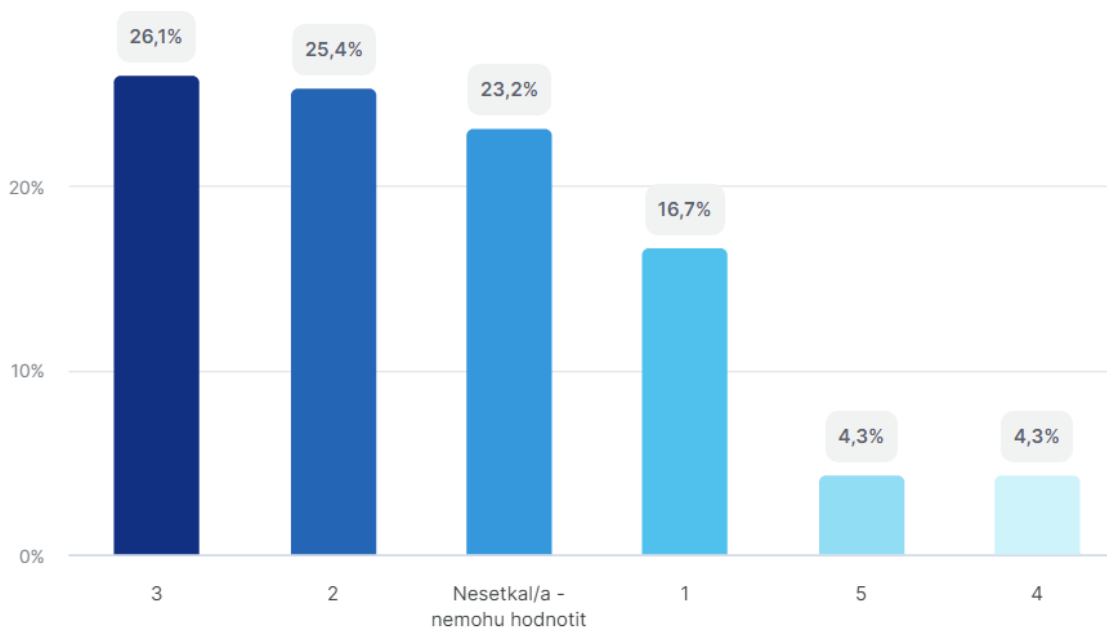


Graf 3 : setkání s AKT

Otázka č. 4 – Pokud ano, jak v průměru hodnotíte působení AKT na těchto opatřeních?

Respondenti v této otázce dostali za úkol hodnotit působení AKT na bezpečnostních opatřeních, na kterých se činností antikonfliktních týmů setkali, a to jako ve škole známkami od 1 do 5, přičemž 1 znamená, že s prací AKT na místě byli velmi spokojeni a naopak 5 znamená, že spolupráce či jejich samostatná činnost se jim zdála nedostatečná. Nejčtenější odpověď byla v podobě známky 3 a to konkrétně z 26,1 procent odpovědí. Následovala známka 2 s 25,4 procenty. Poté respondenti z 23,2 procent uvedli, že se se členy AKT na bezpečnostních opatřeních nesetkali, a tudíž jejich přímé nasazení hodnotit nemohou. Shodně skončili odpovědi v podobě známek 5 a 4 a to s 4,3 procenty odpovědí. Z tohoto vyplývá, že pokud se respondenti se členy AKT setkali v rámci bezpečnostních

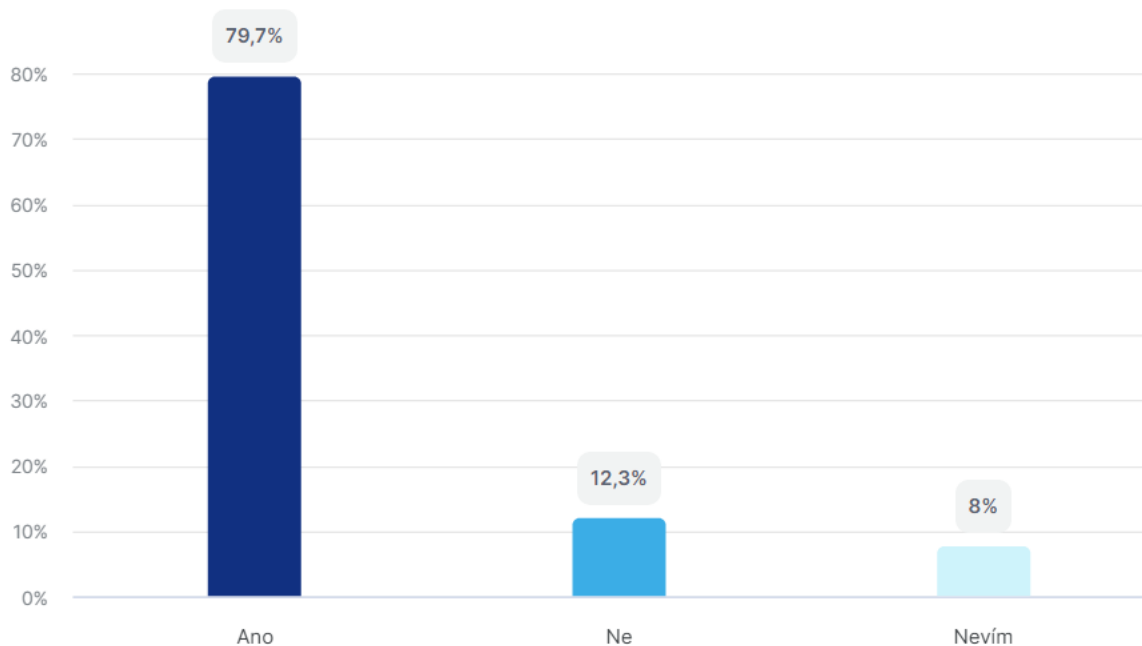
opatřeních nebo s nimi spolupracovali tak z většiny těchto zkušeností hodnotí akci či spolupráci známkou „dobře“ a „chvalitebně“ což můžeme považovat za úspěch samotné koncepce AKT, zvláště přihlídneme-li k tomu, že horší známky jako 4 a 5 se objevovali zřídka dle vyjádřených procent.



Graf 4 : hodnocení

Otázka č. 5 – Myslíte si, že zařazování AKT do rizikovějších opatření má svůj smysl?

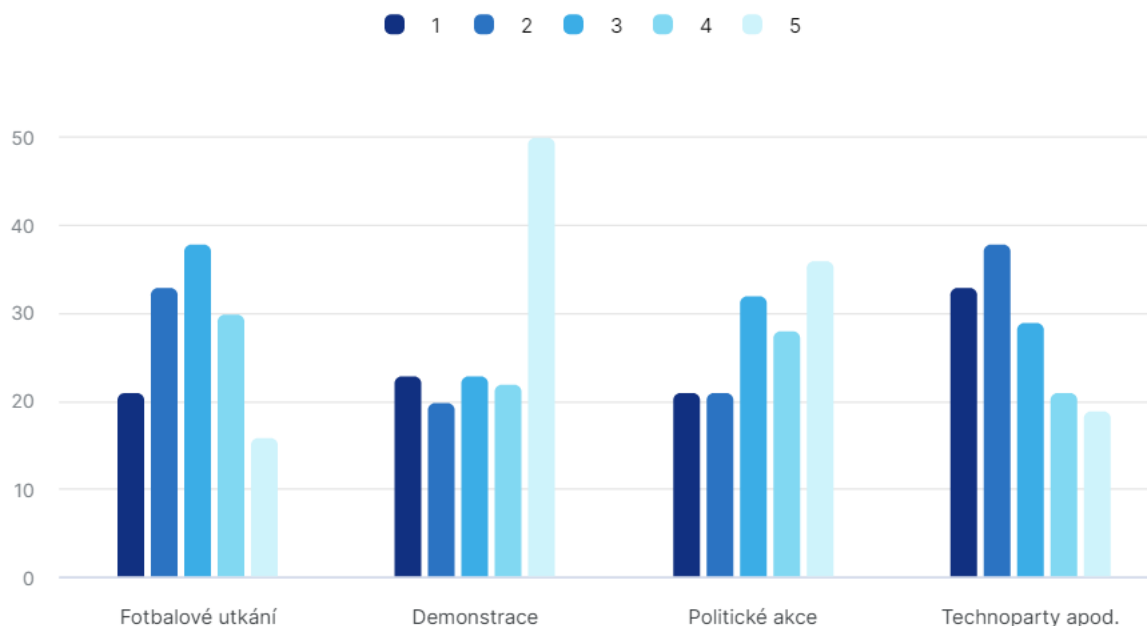
V této otázce dostali respondenti na výběr ze tří možností, a to: ano, ne, nevím. Drtivá většina, a to konkrétně 79,7 procent dotazovaných odpověděli kladně, tedy „ano“. Dále 12,3 procent dotazovaných uvedlo, že nikoliv, tedy „ne“ a zbylých 8 procent dotazovaných uvedlo, že nevědí. Pokud porovnáme tento graf s předešlým grafem, dostaneme z nich výstup v podobě ne příliš nadšeného hodnocení, avšak k jasné potřebě nasazovat AKT do bezpečnostních opatření s tím, že dle respondentů má nasazení AKT svůj smysl a význam. S ohledem na výsledek předchozí otázky lze říci, že samotnou činnost AKT v rámci bezpečnostních opatření respondenti hodnotili spíše průměrně, avšak v komparaci s výsledky této otázky lze konstatovat, že ačkoliv respondenti hodnotí činnost AKT jako takovou spíše průměrně, má pro ně jejich nasazování do bezpečnostních opatření jednoznačně smysl.



Graf 5 : AKT opatření

Otázka č. 6 - Jak hodnotíte efektivnost využití a vhodnost nasazení AKT na jednotlivá bezpečnostní opatření?

Respondenti měli v dané otázce bodově ohodnotit efektivnost a vhodnost využití AKT v rámci jednotlivých bezpečnostních opatření, kdy bod 1 znamená, že nasazení AKT není vhodné a efektivní, bod 5 znamená, že by se konkrétní bezpečnostní opatření bez členů AKT neobešlo a jejich využití je tedy nejvíce vhodné a efektivní. Z výsledků je patrné, že dotazovaná skupina respondentů hodnotí nasazování AKT na fotbalová utkání průměrně. Tento výsledek lze přisuzovat zejména tomu, že u vybraného bezpečnostního opatření hodně závisí na konkrétních aspektech daného opatření a ne vždy je vhodné AKT na takových opatřeních využít. Oproti tomu bezpečnostní opatření na demonstracích a politických akcích byla bodově ohodnocena nejvíce, tedy dle dotazovaných respondentů je efektivnost využití AKT na takových typech bezpečnostních opatření největší. Technopárty a podobné akce byly respondenty hodnoceny obdobně jako u fotbalových utkání.



Graf 6 : efektivnost využití na jednotlivých opatřeních

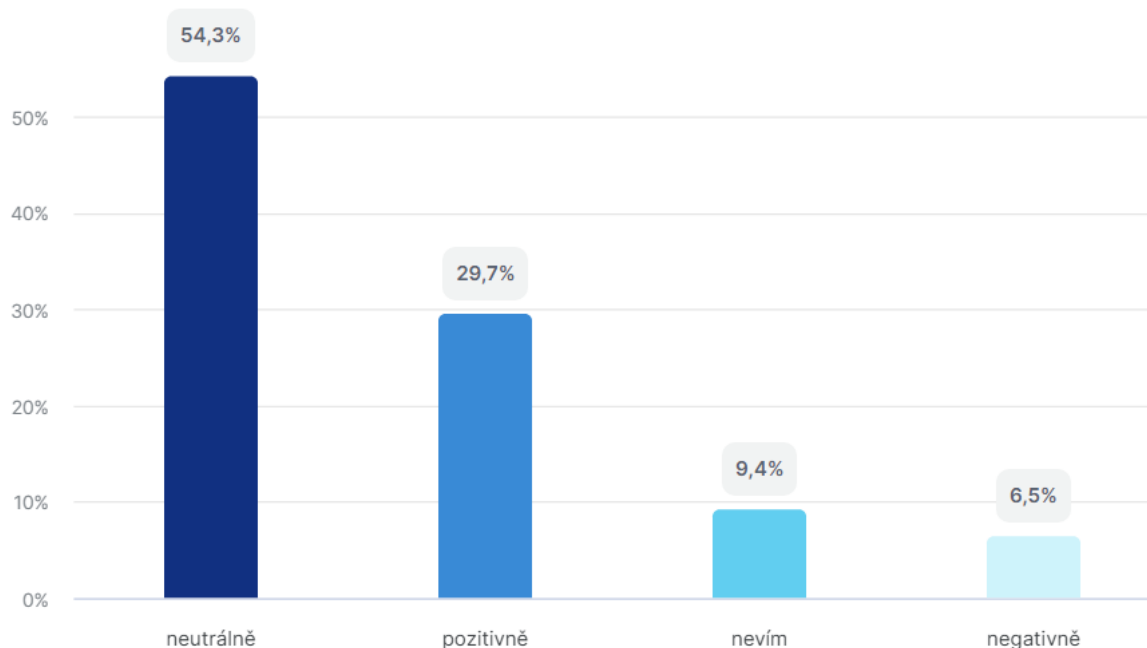
Otázka č. 7 - Změnil/a byste nějak fungování AKT na bezpečnostních opatřeních?

Respondenti se měli možnost v této otázce samostatně vyjádřit a v případě, že by nějak změnili fungování AKT na bezpečnostních opatřeních, měli svými slovy rozvést svoje poznatky. Ze 75 procent byla odpověď „ne“, tedy lze uvést, že koncept a fungování AKT je v jejich očích nastaven dobře a souhlasí s metodami a postupy policistů z AKT na místě. V uvedených odpovědích se objevovaly například názory, že by bylo vhodné, aby se přibíralo více členů, aby bylo více školení a aby samotní členové AKT projevovali více vlastní iniciativy. Dále 15% z dotazovaných respondentů uvedlo, že problém spatřují v nedostatečné komunikaci mezi členy AKT a uniformovanou policií či pořádkovými jednotkami, což v konečném důsledku vede ke zmatkům na místě a následnému nepovedenému nebo zbytečnému zákroku. Další problémy spatřují také ve vybavení samotných policistů v AKT, spočívající v chybějícím příposlechu a radiostanic pro každého člena a chybějícímu megafonu z důvodu oslovení více lidí najednou. Jeden z respondentů také odpověděl negativně co se fungování AKT týče, kdy uvedl, že by členové AKT měli být méně tolerantní vůči chování například fanoušků a včas se

stáhnout a nechat pracovat PJ. Zbýlých 10% respondentů odpovědělo, že využívání AKT je dle jejich názoru nesmyslné a na jejich činnost jsou neúčelně vynakládány prostředky. Tyto názory podkládali svými vlastními zkušenosti z bezpečnostních opatření, kdy uváděli příklady naprostou neprofesionalitu či neaktivitu ze strany AKT, přičemž by za efektivnější považovali posílení pravomocí policistů a tvrdě by proti občanům ihned zasahovali tak, aby byly nastaveny jasné hranice a mantinely toho, co si smí a nesmí dovolit. Z celkového vyhodnocení odpovědí respondentů na danou otázku lze říci, že jen malé procento respondentů má z vlastních zkušeností problém s fungováním AKT na bezpečnostních opatřeních, oproti tomu většina oslovených respondentů by na samotném fungování neměnila nic.

Otázka č. 8 - Jak si myslíte, že je působení AKT vnímáno veřejností?

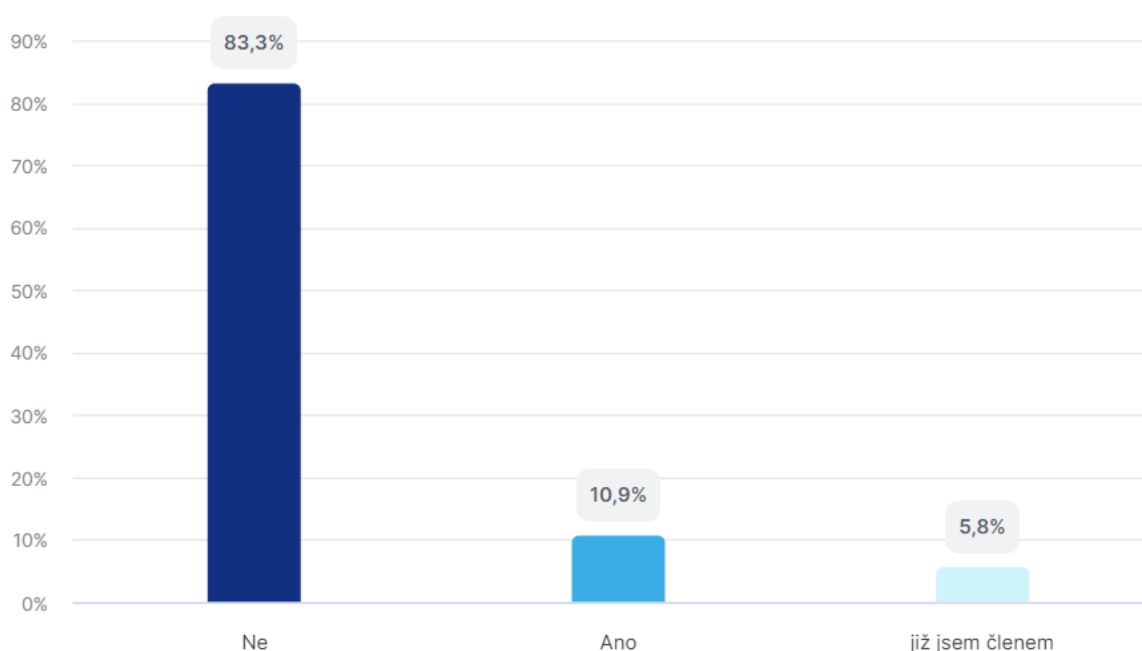
V této otázce byli respondenti tázáni na jejich názor na to, jak AKT vnímá veřejnost, zdali pozitivně, negativně anebo neutrálně. Většina respondentů zastává názor, že neutrálně a v menší míře pozitivně. Jen 6,5 procent respondentů odpovědělo, že je AKT veřejností vnímáno negativně.



Graf 7 : vnímání veřejností

Otázka č. 9 - Chtěl/a byste se stát členem AKT?

Respondenti měli v této otázce na výběr z ANO, NE, již jsem členem. Ze všech dotazovaných respondentů celkem 83,3 procent odpovědělo, že by se členy AKT stát nechtěli. Tento výsledek připisují skutečnosti, že se jedná o velmi specifickou a náročnou pracovní náplň nad rámec základních úkolů na svém útvaru, a ne každý policista má předpoklady k tomu, aby byl skvěle komunikačně vybaven a připraven do poslední chvíle zachovat klid a snažit se naplno s účastníky akcí komunikovat. Necelých 11 procent respondentů odpovědělo, že by se chtěli stát členy AKT a necelých 6 procent již členy jsou.



Graf 8 : členství v AKT

Otázka č. 10 – Prostor pro vyjádření

Na závěr průzkumu bylo respondentům umožněno, aby se jakkoliv vyjádřili k AKT. Několik respondentů se vyjádřilo k samotnému AKT velmi pozitivně jako například:

„Členové AKT mají můj obdiv, a to pro svoji odvahu vystoupit před rozvášněný dav a vstoupit s nimi do diskuse a pro svoji slovní obratnost, znalosti a osobní nasazení.“

„Nasazení AKT má podle mě velký smysl i pro nás jako pro členy PJ, je fajn moci se soustředit na případné zákroky a nemuset se snažit zodpovídat dotazy všech možných lidí.“

Někteří respondenti odpovídali také velmi negativně, kdy by byli pro úplné zrušení AKT, avšak ani v jedné z těchto odpovědí nebyl vysvětlen důvod jejich názoru.

8.3. Rozhovor se členem AKT

Na základě provedeného dotazníkového šetření byla oslovena jedna z odpovídajících respondentek, konkrétně pprap. Nela Musálková, a to za účelem provedení rozhovoru, který by poskytl zpětnou vazbu v některých otázkách, souvisejících s průzkumem v dané věci.

Dotazována byla policistka sloužící u AKT v hlavním městě, a to konkrétně otázkami:

Nosíte na bezpečnostní opatření jako člen AKT střelnou zbraň? Nosí ji i Vaši kolegové?

Osobně zbraň na opatření AKT nenosím, je to dle mého osobního uvážení, ale z 99 procent ne. Jiní kolegové na opatření AKT nosí zbraň skrytě, a to zhruba v 50ti procentech.

Jak je to s fasováním civilního oděvu? Dotkla se Vás v roce 2021 velká obměna výstroje a máte svůj účet zvlášť jako člen AKT na výstrojní součástky zřízený od policie?

Každý člen má nárok na civilní oděv od značky Hannah od oblečení po obuv, každý člen má svůj účet výstrojních součástek fasované od Policie ČR.

Jaké je finanční ohodnocení člena AKT? Jakou formou?

Každé KŘP má pro členy AKT svou výši osobního příplatku.

Formy školení a výcviky jsou dostačující? Co byste změnila, jestli něco ano?

Týdenní školení je v rozmezí dvou let na škole v Brně, kdy každý rok probíhá IMZ jednotlivých krajů AKT, kde probíhá spousta školení. Osobně bych neměnila nic a myslím, že školení je velmi dostačující.

Jaká je komunikace na BO mezi členy a velením? Máte každý svou vysílačku atd?
Ohledně komunikace má většinou každý svou vysílačku s příposlechem a nestává se tak často, že by v této oblasti byla nějaká mezera. Jsem s tímto velmi spokojena i když jsem se již párkrát setkala na větších opatřeních s horší materiální vybaveností a některým kolegům tak nezbylo nic jiného než použít svůj mobilní telefon na navázání komunikace s vedením.

Jak jste spokojená s vaším velením na BO?

Vedení AKT v rámci KŘPA je naprosto úžasné, jak po komunikační stránce, tak i velmi přátelské.

Změnila byste něco jako člen AKT? Funguje dle Vašeho názoru samotný koncept? Setkala jste se někdy s názorem Vašich kolegů z AKT, že jsou nespokojeni?

Určitě bych neměnila vůbec nic. Jsem naprosto spokojená s naším fungováním na bezpečnostních opatřeních a jsem hrdá na to, že jsem členkou AKT. Co jsem měla možnost krom kolegů z KŘPA na bezpečnostních opatřeních potkat i kolegy z jiného krajského ředitelství, tak si nejsem vědoma toho, že by byl někdo nespokojený. Naopak si myslím, že převážná většina kolegů svou práci vykonává svědomitě a dělá ji srdcem, a ne pro peníze, což by nespokojený člověk nedělal. Koncept funguje skvěle.

8.4. Vyhodnocení dat

Na základě uvedených odpovědí je zřejmé, že v očích policistů, kteří se mohou setkat a z velké části setkávají při příležitosti bezpečnostních opatřeních se členy AKT je samotný koncept a fungování většinou hodnocen kladně. Na základě zjištěných skutečností však AKT kladně nehodnotí převážně policisté, kteří se účastní

bezpečnostních opatřeních jako členové pořádkových jednotek, avšak jejich počet je v současné době velmi malý. To lze přisoudit především nedostatečné komunikaci mezi jednotlivými skupinami policistů, rozdílným názorům a přístupu ke způsobům řešení konfliktů, či snížení počtu zákroků pořádkových jednotek, jejichž příčinou je samotný vznik AKT, anebo nepochopení samotné koncepce AKT. Touto skutečností se však podtrhuje správné fungování AKT, ačkoli u některých policistů může stále i po již dlouholetém fungování této komunikační složky přetrvávat názor, že jim takzvaně „bere“ práci, s čímž se potýkal AKT při svém založení. Na podkladě vyhodnocení dotazníkového šetření lze dojít k závěru, že většina dotazovaných, kteří nejsou v této komunikační složce zařazeni, hodnotí činnost, fungování a naplnění cílů AKT od jeho založení do současnosti, kladně. S ohledem na rozhovor se samotnou členkou AKT lze říci, že systém vzdělávání a samotné fungování AKT na bezpečnostních opatřeních je na vysoké úrovni i v očích samotných členů, kteří jsou na své zařazení právě v této komunikační složce náležitě hrdí.

9. Řízený rozhovor

Dále byl realizován rozhovor s jednou z ústředních postav, stojící při zakládání AKT v České republice, a to konkrétně se členem lektorského týmu por. Mgr. Zdeňkem Mazalem. Uvedený rozhovor byl proveden za účelem získání relevantních informací o AKT na základě jeho osobních zkušeností.

Jak dlouho jste ve služebním poměru u PČR, na jakém místě v současné době působíte?

U PČR sloužím 23 let a v současné době jsem zástupce vedoucího obvodního oddělení Policie České republiky Brno – Výstaviště.

Jak jste se ocitl u AKT a jaké je vaše působení v této složce?

Jsem jedním ze zakládajících členů AKT na jižní Moravě v letech 2006/2007 a v současné době jsem zástupcem koordinátora. Byl jsem taktéž přítomen na zahraniční misi na Ukrajině v Oděse. Ještě před vznikem AKT jsem cítil, že chybí nějaký „ukecaný policista“, který jednotlivé lidi v davu okřikne a naváže s nimi nějakou komunikaci. Když jsem se dozvěděl, že se v České republice rozjíždí koncept AKT, tak jsem neváhal a přihlásil jsem se na první kurz, který tenkrát proběhl v Brně. Jsem členem lektorského týmu, který zajišťuje vzdělávací kurzy. Jednou za dva roky máme schůzku lektorů, kde vymýšlíme nové věci a probíráme aktuální témata.

Jakou výzbroj nosíte na bezpečnostní opatření? Nosíte i služební zbraň? Je výbava člena AKT dostačující?

Služební zbraň nenosím, ale mám možnost výběru. Zastávám názor, že chci s někým komunikovat, a ne po něm střílet. Od toho jsou kdyžtak jiní kolegové na bezpečnostním opatření. Vnímám to jako další starost, když jsem třeba uprostřed davu a potřebuji se plně soustředit na komunikaci s určitým člověkem. Na bezpečnostní opatření nosím pouze teleskop, ale ještě nikdy jsem nebyl nucen jej v rámci opatření jako člen AKT použít. K samotné výbavě uvádím, že jako podstatné považuji hlavně spojení, proto bych byl rád, kdyby každý člen AKT měl svoji vysílačku

s příposlechem a každý služební mobilní telefon. Abych mohl argumentovat tak potřebuji přísun nových informací o aktuálním dění na místě a tyto informace potřebuji rovněž předávat dále. Co se týče vesty každého člena AKT, tak mohu říct, že jsem velmi spokojen s materiálním zpracováním a s reflexními prvky, kterých jsem zastáncem. Projekt Norway Grands dopadl velmi dobře. Díky němu se podařilo sehnat kvalitní vybavení pro členy kteří v AKT operovali v době, kdy se tento projekt podařilo prosadit. Bohužel je škoda, že se v tomto nepokračovalo a noví členové jsou již tímto projektem nepolíbeni.

Jak probíhá výběr nových členů do AKT?

Nejsem si jistý, jak probíhá výběr na jiných KŘP. U nás na jižní Moravě máme v současné době 25 členů AKT. Výběr začíná tak, že jako uchazeč projdete přes psychotesty, kde se, jak se říká, oddělí zrna od plev. Následuje samotný výběr uchazeče šéfem KŘPJ společně s dalšími odpovědnými lidmi. Jsem poměrně hrdý na výběr členů do AKT v rámci našeho KŘP a kdybych mohl toto ovlivnit tak bych chtěl, aby výběr takto probíhal i v celé České Republice.

Jaký je Váš názor na samotný pojem „Antikonfliktní tým“? Změnil byste po vzoru ostatních zemí právě tento název z důvodu přítomnosti slova „konflikt“?

Dle mého názoru je již pozdě na změnu tohoto názvu. Je všeobecně známý a vybudoval si velmi dobrou značku, kterou bych neměnil. Myslím, že je nesmysl přeučovat lidi.

Jaký máte názor na nošení kamery a dokumentování komunikace samotným členem AKT s účastníkem bezpečnostního opatření?

Jsem zásadně proti. Dle mého názoru může dojít k tomu nejhoršímu, a tím je konec komunikace s protějškem v případě, že zjistí, že si jej natáčím. Myslím, že by záznam komunikace limitoval i samotné členy AKT, jelikož v rámci budování důvěry je logickým krokem například tykání a vtipkování.

Je dle Vás PPP upravující činnost AKT dostačující, doplnil byste něco?

PPP je dle mého názoru dostatečně obecný a nic bych do něj nedoplňoval. Poskytuje nám dostatečnou šíři mantinelů pro naše fungování.

Jaký je Váš pohled na AKT v ostatních zemích?

O AKT v ostatních zemích se upřímně moc nezajímám. O rozšíření koncepce v rámci mezinárodní spolupráce se nejvíce zasloužil Martin Koryčanský. On může za to, že se AKT takto úspěšně prodal do okolních zemích.

Jaký máte názor na profesionalizaci AKT?

Vím, že v Norsku funguje profesionální tým. U nás v České Republice bych si dokázal představit profesionální AKT pouze v Praze hlavně kvůli počtu opatření, kterých mají o mnoho více než jinde. Samotná myšlenka však existuje.

10. Závěr

Předkládaná bakalářská práce byla zaměřena na činnost Antikonfliktního týmu v České republice a na poli mezinárodní spolupráce. V teoretické části byla k této problematice shrnuta a vysvětlena základní teoretická východiska. Cílem práce bylo především popsat vývoj antikonfliktního týmu od jeho vzniku až do současné podoby a zhodnotit jeho přínos a efektivitu ve fungování policie v rámci bezpečnostních opatření. V praktické části pak bylo provedeno dotazníkové šetření a rozhovory k poskytnutí celkového obrazu o vnímání práce a činnosti AKT.

Na základě provedeného dotazníkového šetření a rozhovorů v praktické části předkládané bakalářské práce bylo zjištěno, že činnost AKT je mezi policisty vnímána především kladně. Celkem 76,8 % dotazovaných se s činností AKT v rámci bezpečnostních opatření po dobu svého služebního poměru setkalo. Hodnocení činnosti AKT respondenty bylo průměrné. Nasazování AKT do rizikovějších opatření má dle 79,7 % dotazovaných smysl. Z hlediska komparace uvedených výsledků lze konstatovat, že ačkoliv respondenti hodnotí samotnou činnost AKT průměrně, má pro ně jejich nasazování do bezpečnostních opatření jednoznačně smysl. Průměrné výsledky v dotazníkovém šetření s ohledem na působení AKT při bezpečnostních opatřeních jsou ovlivněny zejména lidským faktorem, nedostatečnou komunikací mezi AKT a jednotlivými složkami PČR a mnohdy celkovým nepochopením konceptu AKT.

Nasazení AKT na bezpečnostních opatřeních je dle výsledků průzkumu nejvhodnější a nejefektivnější na demonstracích, či politických akcích, kde lze naplno využít potenciál členů AKT a komunikační dovednosti. Efektivnost využití v rámci bezpečnostních opatřeních spojených s fotbalovými utkáními byla hodnocena podprůměrně, což je do značné míry ovlivněno především tím, že vždy závisí na konkrétních aspektech daného opatření, tj. fotbalového utkání, a ne vždy je nasazení AKT účelné a vhodné. Z průzkumu bylo dále zjištěno, že 75 % dotazovaných

je spokojeno s fungováním a činností AKT. Ve zbytku dotazovaných byly nejčastějšími názory na změny ve fungování činnosti AKT zmiňovány v souvislosti s navýšením počtu členů AKT a vyvíjením vlastní iniciativy členů AKT.

Jako zásadnější, zjištěný problém se jeví nedostatečná komunikace mezi členy AKT a uniformovanou policií, či pořádkovými jednotkami. Tento aspekt je do značné míry ovlivněn lidským faktorem. Nicméně lze konstatovat, že tento nedostatek pramení také z poměrně nízkého povědomí uniformovaných policistů a členů pořádkových jednotek o celkovém konceptu a činnosti AKT. Neméně zásadní roli v nedostatečné komunikaci mezi AKT a jednotlivými složkami PČR pak hraje také osobní zkušenost, přístup a subjektivní názory na řešení konfliktů a přístup k nim. Je zcela na místě konstatovat, že lidský faktor nelze z jakékoliv lidské činnosti zcela odstranit, nicméně takové nedostatky a nepochopení, lze do budoucna odstranit především rozšířením znalostí policistů o činnosti AKT, budováním a šířením jakési osvěty v tomto směru. Do jisté míry je však nedostatek komunikace zapříčiněn také nedostatečným vybavením členů AKT v rámci bezpečnostních opatření. Na základě průzkumu bylo zjištěno, že ne všechna KŘP vybavují členy AKT při bezpečnostních opatřeních vysílačkami s příposlechem, přitom je komunikace pro členy AKT, stejně tak i pro ostatní složky PČR na bezpečnostním opatření, zcela zásadní. Zajištění tohoto materiálního vybavení, tedy radiostanic s příposlechem, pro všechny členy AKT na bezpečnostním opatření tak, aby mohli získávat informace o aktuálním dění a adekvátně na něj reagovat, případně tyto informace předávat dál rychle a efektivně, je zcela klíčové. Zajištění takového vybavení by v budoucnu znamenalo posun v oblasti komunikace jak mezi členy AKT samotnými, tak i ve spolupráci s pořádkovými jednotkami a dalšími složkami v rámci bezpečnostního opatření.

Činnost antikonfliktních týmů má v rámci bezpečnostních opatření a policie obecně nezastupitelnou roli. Rozšířením povědomí uniformovaných policistů, především těch, kteří se s AKT na bezpečnostních opatřeních setkávají a zajištění lepšího materiálního vybavení ve smyslu zajištění snadné a efektivní komunikace za užití radiostanic s příposlechy pro snazší získávání a předávání informací na bezpečnostních opatřeních, by do budoucna mohla přispět k zefektivnění činností všech složek na místě a spolupráce mezi nimi.

11. Seznam použité literatury

Monografie

- [1.] KORYČANSKÝ, Martin. *Antikonfliktní týmy policie ČR a v okolních zemích*. Praha: 2021. ISBN 978-80-908139-1-5.
- [2.] MOTEJL, Otakar. *Závěrečné stanovisko veřejného ochránce práv*. Brno: 2006. Sp. Zn. 2875/2005/VOP/DU. S. 19.
- [3.] JUNGWIRTOVÁ, Jana. *Psychologické aspekty zákroků pořádkových jednotek PČR*. Praha: 2009, diplomová práce, SIS: 71444, s. 90.
- [4.] INTERNATIONAL WORKSHOP OF ANTIKONFLICT TEAMS, Form on the Basic Structure of Your Police (Anticonflict, Communication Team, Dialogue team, Peace unit, etc.) Current challenges in Europe Union, ŘSPP PP ČR, Praha: 2016, s. 25.
- [5.] NEDOROSTEK, Tomáš. *Místo a úloha antikonfliktních týmů při bezpečnostních opatřeních*. Zlín: 2021, diplomová práce.

Časopisecké články

- [6.] ČASOPIS POLICISTA, Komunikace s veřejností, Praha: 2010, MK ČR E 5199 ISSN 1211–7943, s. 46.

Legislativa, Interní akty řízení policie ČR

- [7.] POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA č. 130 ze dne 10. června 2020, *O zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti*, s. 32.
- [8.] Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky v posledním znění
- [9.] ZÁVAZNÝ POKYN POLICEJNÍHO PREZIDENTA č. 10 ze dne 13. února, *O zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti*, s. 23.

Internetové zdroje

- [10.] Projekt bezpečnostní rozvojové spolupráce s Ukrajinou v oblasti antikonfliktních týmů. *MVCR* [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/projekt-bezpecnostni-rozvojove-spoluprace-s-ukrajinou-v-oblasti-antikonfliktnich-tymu.aspx>
- [11.] Nová výstrojná součástka členů antikonfliktních týmů Policie ČR. *PČR* [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/nova-vystrojni-soucastka-clenu-antikonfliktnich-tymu-policie-cr.aspx>
- [12.] AntiKonfliktní tým. *POLICISTA* [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.policista.cz/clanky/reportaz/antikonfliktni-tym-606/>
- [13.] Policisté z antikonfliktních týmů dostali nové výstrojná součástky. *TÝDENÍK POLICIE* [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://tydenikpolicie.cz/policiste-z-antikonfliktnich-tymu-dostali-nove-vystrojni-soucastky/>
- [14.] Antikonfliktní nebo konfliktní týmy?. *MVCR* [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.mvcr.cz/clanek/antikonfliktni-nebo-konfliktni-tymy.aspx>
- [15.] Dialog police. *DENMARK POLITI* [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://politi.dk/virksomheden/udstyr-og-uniformer/dialogbetjent>
- [16.] Mezinárodní workshop antikonfliktních týmů policie. *POLICIE ČESKÉ REPUBLIKY* [online]. [cit. 2023-02-10]. Dostupné z: <https://www.policie.cz/clanek/mezinarodni-workshop-antikonfliktnich-tymu-policie.aspx>

Seznam obrázků

Obrázek 1 : Logo antikonfliktního týmu, zdroj: www.policie.cz

Obrázek 2 : Struktura ŘSPP, zdroj: www.policie.cz

Obrázek 3 : možné vyzbrojení člena AKT + reflexní vesta, zdroj: www.policie.cz

Seznam grafů

Graf 1 : Útvar

Graf 2 : Délka služby

Graf 3 : Setkání s AKT

Graf 4 : Hodnocení

Graf 5 : AKT opatření

Graf 6 : Efektivnost využití na opatřeních

Graf 7 : Vnímání veřejností

Graf 8 : Členství v AKT